

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2,40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz utca nr. 20
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu se inapo-
iază.

Românii și Germanii.

Zile acestea ni-s'a dat să cetim în răspânditul organ național-german „Ostdeutsche Rundschau” din Viena următoarele rânduri, inspirate evident de un bun simț și o reală înțelegere față de stările politice din Ungaria:

„Incerările neisbutite ale contelui Tisza de a produce o împăcare cu Românii, dovedesc că Românii constituie o forță, de care trebuie să se țină seama. Ne întrebăm însă, cum stăm cu Germanii din Ungaria și Transilvania? Foarte rău! Și aceasta din cauza că Germanii aceștia observă cu consecvență o atitudine umiltoare și odioasă, pentru ca să nu fie cumva timbrați de trădători de patrie. A sosit însă timpul, ca situația asta să se schimbe. Și singurul lucru firesc ar fi, ca Germanii să meargă de-acum înainte mână în mână cu Românii, pentru a reuși astfel mai sigur să-și apere naționalitatea și să-și cucerească drepturile lor...”

Semnalăm aceste cuvinte de apel ale unui mare organ german, adresat confrăților săi din Ungaria. Și o facem mai întâi pentru înțelepciunea politică ce cuprinde acest îndemn, venit mai ales acum, când elementul german dela noi trece prin o criză vizibilă și când se dau semne, că ar dori să-și refacă puterile în decadență.

Oricare ar fi fost anume situația

esecțională a rasei germane de pe teritoriul Ungariei, rămâne stabilit că valoarea ei, atât cea numerică, pe cum și cea socială și culturală a scăzut treptat și asta numai grație lipsei de organizare pe terenul politic și grație concilianței escesive față de hegemonia ungurească. Numai zilele trecute, când presa săsească a înregistrat rezultatele mai nouă ale recensământului populației, a cuprins-o un adevărat fior de îngrijorare pentru descrescăterile mari pe toată zona germană. „Și dacă regresul acesta va ține mult — scria „Kronstaedter Zeitung” — și nu se vor găsi mijloace de revenire, va sosi desigur ziua, când noi Germanii din Ungaria vom pierde și puțină influență culturală și politică, de care mai dispunem...”

Cazul este deci foarte grav. Alarma asta din toate părțile pentru salvarea elementului german din procesul unei sigure depopulări și maghiarizări ar trebui să fie pentru conducătorii acestui popor un moment de advertizare, de a nu mai stăruie în greșelile din trecut. A continua cu politica umilirei și a concesiilor problematice, ar însemna că duci poporul direct în prăpastie și că îl sacrifici în mod conștient.

Părerea noastră este negreșită, că soarta poporului german așezat prin diferite părți ale patriei noastre merită să fie mai bună decât a înceta să constituie un factor de frunte în rosturile

acestei țări. Inzestrată cu calități economice și intelectuale superioare, naționalitatea săsească-germană este chemată să aibă un rol mai pronunțat în destinele viitorului. Dar, spre acest scop, nu se pot reface puterile de luptă decât prin hotărâri mai energice, prin schimbări de front categorice și mai cu seamă prin mijlocul ce i-se recomandă acum și de marile ziare vieneze. Locul Germanilor nu mai poate fi sub aripa călduroasă a guvernului unguresc unde în trecut ș-au găsit prilejul unei somnolențe ucigătoare. A sosit timpul ca ei să ia pilda dela Germanii din Austria, cari își apără cu atâta iscusință situația față de elementele slave și asta nu se poate altfel decât hotărându-se în sfârșit a-și identifica interesele cu ale noastre, cu ale tuturor naționalităților din Ungaria. Va fi aceasta singura formulă, onorabilă pentru dînșii și în același timp practică în rezultatele ei. Căci din o asociere a tuturor naționalităților și din organizarea unei lupte cu forțe unite, împotriva înaintării puterii zdrobitoare a hegemoniei ungurești, poate numai să urmeze o schimbare a situației Germanilor, ca și a celorlalți.

Firește, iluzii mari nu ne facem, că sfaturile aceste, date Sașilor noștri din partea fraților din Austria, vor pătrunde de grabă în rândurile lor. Răsfățările lor din trecut îi îndeamnă a-și pune și mai departe credința în con-

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Primăvară.

— Foiță originală a „Tribunii” —

De **Alexandru Ciura.**

II.

Se opri în alee.

Arinii fremătau din ramii înmuguriți și soarele trimetea sulii de lumină prin crengile rare.

Sezu pe o bancă, cu sufletul împăcat, cu gândul pierdut în zare. Nu se gândia la ceva concret; simția însă, cum i-se sbate ceva în suflet, ca un pui de rîndunică ce încearcă să zboare.

Îl copleși un avânt de slăbiciune, o dragoste pentru lumea întreagă — și zimbăia cu mirare de acest sentiment, ce se însălașluia pentru întâia oară în sufletul lui. De subormanul de cenușă rece, un jărătic pornit spre stingere, cerea cu impetuozitate dreptul lui de căldură.

Ca dintr'o depărtare enormă s'auziau acordurile unui marș funebru. Ascultă cu atenție, spre a se convinge că nu alucinează și accentele se auziau din ce în ce mai pronunțate: Era marșul funebru al lui Bethowen.

La cotitura cărării lumea se îngămădea, pentru a privi cortelul. Se ridică și el, ins-

tinctiv. În urma sicriului simplu plâneau rudede defunctului; o copilă ca de doisprezece ani se tânguia cu glas înalt. Și lume multă... foarte multă întovărășea acest sicriu de lemn vopsit, în calea lui din urmă.

Auzia cum oamenii șopteau, cerând și dând deslușiri privitoare la viața mortului. A fost un om sărac, un muncitor harnic, care a lăsat în urmă-i și puțină stăricică. Copiii și i-a sburătorit... a fost un om bun și de omenie...

Oamenii treceau cu capetele descoperite, pășind încet, după tactul marșului funebru. Se vedea după fețele lor jalea și regretul cu care întovărășeau osâmintele unui prieten dispărut.

Îi venia să se alătore și el cortelului, să-și descopere capul, pășind în urma sicriului — un val de slăbiciune i-se ridică dela inimă și simți cum ochii i-se umezesc...

Deodată își întoarse apoi capul, cu o smâncitură bruscă, îndreptându-se spre o cărare lăturalnică. Ce avea el cu mortul acesta pe care nici nu-l cunoscuse măcar? Ce însemna această înduioșare copilărească? Ce-l importa jalea aceasta, când nu-i da decât impresia propriei lui slăbiciuni.

Pășia mai repede acum, ca pentru a se încredința, că tot mai păstrează un rest de vigoare în membrele slăbănoage. Chiar uruiul din piept îi încetase ca prin farmec și el sorbia, cu plămâni umflați, mireasma datătoare de viață a firii întinerite.

Spectrul hidos al Morții îi trecuse pe alături,

simțise chiar adierea rece a unui suflu ce venia de departe, ca dintr'o peșteră umedă și întunecată.

Și cu cât se afunda mai mult pe cărarea lăturalnică, simția tot mai deslușit, cum zarea se limpezește, cum o mare greutate i-se ridică de pe inimă.

Va muri și el, căci așa cere firea dar cine știe când va veni și ceasul acela. Poate să întârzie mult; poate să grăbească — indiferent! E o mare prostie să-ți amărești puținele clipe vesele ale vieții cu gândul morții, când moartea tot are să vină odată!

Acordurile marșului funebru nu se mai auziau acum; o boare parfumată mișca ramii sălcilor, ca un basm ce-ți amintește de soare și căldură, de dragostea vieții!

Seara se abătu la birt.

Nu mâncase de atâta vreme o cină mai de din Doamne și simția un apetit de lup. Avea doar parale destule, nu mai era silit acum să se îndestuliască cu lapte și pâne uscată.

Mâncă cu poftă și muzica îl înveseli puțin. Privia cu un zel de mirare la lumea veselă dela mesele din preajma lui. Câtă fericire radia din fețele lor! Cu câtă plăcere consumau mâncările și goliau halbele cu bere. Să ceară și el una!

Se resgândi însă în curând, dându-și seama, că prea ar fi mare risipă. Se și desvătase de băutură, încât nici nu știa dacă i-ar mai face plăcere.

cesiile excepționale. Ei s'au putut convinge chiar și zilele acestea, că în armata Nemților de pe teritoriul ungar li-se rezervă dreptul limbei materne în chestii de dreptate militară. Premierul Austriei, dl Bienert, cere lui Khuen excepția aceasta singură pentru soldatul german și sas din regimentele Ungariei, lăsându-ne pe noi, atâtea milioane de nemaghiari pe o scară cu totul inferioară al dreptului la limba maternă. Să nu se mângâie însă Germanii noștri prea tare de aceste concesii. Ele nu vor restitui neamului lor forțele de producție și de progres, pe cari le pierd, văzând cu ochii. Și cine știe, dacă, vremea trecând și schimbându-se împrejurările nefaste de astăzi, nu vom avea prilejul să reluăm chestiunea cooperării cu rămășițele nemțești dela noi în condiții mult mai dureroase pentru dânșii! Atunci însă vina nu va fi a noastră!

Alegerea dela Ighiu. Din Budapesta ni-se telegrafiază: Azi s'a continuat dezbaterile conțestării alegerii dela Ighiu. Apărătorul alegerii, avocatul Dr. Tetéleni Armin a încercat să infirme argumentația d-lui Dr. Aurel Vlad, apărătorul alegătorilor Români. A spus că la alegerea dela Ighiu Români au făcut agitație cu »dacom românismul« și că nereușind s'au răzbunat crunt împotriva celor cari n'au votat cu dl Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Dl Vlad i-a replicat, după care Curtea de Casație a decis să nu publice hotărîrea până în 2 Mai n.

Tratatul dela Viena. După cum am anunțat, contele Khuen-Héderváry, primul-ministru ungar a plecat aseară la Viena ca să continue azi cu baronul de Bienert, primul-ministru austriac și cu ministrul de războiu Schönaich tratativele în chestiunea reformelor militare. Tratatul nu s'au terminat nici azi, căci după cum spune comunicatul oficial s'a ajuns numai la un *acord principiar*, rămă-

nând ca formularea în scris a acestui acord să se facă mâine. Vineri, după ce vor fi consultate și părerile celor doi miniștri de justiție. Judecând deci după aparențe biruința punctului de vedere unguresc nu mai e îndoiioasă.

Regele Petru nu va merge la Budapesta. Deodată cu lansarea în publicitate a știrii despre călătoria regelui Petru la Budapesta, pentru a vizita pe împăratul nostru, presa radicală sârbiască a deschis o campanie violentă în scopul zădărnirii acestei călătorii. Amenințările de toate categoriile au produs o agitație mare în populație, predispunându-o prin evocarea tristelor evenimente din timpul anexării la o poziție contrară planurilor curții. Signalul a fost dat de însuși ministrul președinte Pasici, care a declarat, că dânsul însoțește pe rege în călătorie, numai constrins de împrejurări. Cuvintele aceste au avut darul de a pune în mișcare elementele radicale cari au deslănțuit patimele, ura națională împotriva Austro-Ungariei, împotriva Suveranului, care le-a răpit Sârbilor, provinciile, ce formau telul nizuințelor decenare, de a le incorpora la Sârbia, realizând astfel visul unificării tuturor Sârbilor din peninsula balcanică. Nu, regele Petru nu trebuie să facă vizită monarhului Francisc Iosif! Și acest signal a răsunat săptămâni de-a rândul în centrele Serbiei, ai cărei radicali au luat chiar și hotărîrea aceia, că în caz, că regele va neocoti dorința popoului și va merge totuși la Budapesta, populația să arboreze drapele negre în semn de do'iu!

Intre astfel de împrejurări, împăratul nostru a dat o soluție situației critice, în care se afla regele Petru, aducându-i la cunoștință, că din cauză de boală nu-l va putea primi în timpul proiectat, dar își menține invitația pe mai târziu.

La sfatul medical Majestatea Sa și-a schimbat itinerariul, în urma cărei schimbări nu va mai merge la Budapesta ci la domeniul dela Gödöllő de unde va vizita ocazional și Budapesta.

Manifestația din Oradea-Mare — îngăduită. Am amintit în numărul nostru de ieri că prefectul poliției din Oradea-Mare a interzis manifestația de stradă a socialiștilor anunțată pe ziua de 1 Maiu.

În urma apelului, consiliul comunal a casat hotărîrea prefectului, îngăduind organizarea manifestației.

Se simțea așa de bine în mijlocul acestei veselii generale, încât se întrebă pe o clipă, dacă acești oameni veseli și ușoratici nu erau neasămănat mai fericiți și mai înțelepți. Ce rost are o viață posacă, o viață de crutare și muncă cum a fost a lui? Până când să mai muncească? Până când se mai agonisească? Și pentru cine? Pe sama cui?

Eși cu fața înseninată, și când deschise anțișambra, servitoarea ce-l îngrija, i-l întimpină cu nutra speriată:

— Unde a zăbovit domnul până acum? S'a răcit laptele!

Bătrânul zimbă cu înțelesuri.

— Azi nu i-au lapte. Am luat cina la birt... E vremea să-mi văd și eu de un trai mai cinstit...

Și înainte ca servitoarea să se fi desmetecit din uimirea ei, îi zice cu un zimbet;

— Iată un zlot; adu-mi o sticlă cu vin, din cel mai bun.

Servitoarea rămase cu gura căscată, în fața uși.

— Du-te, frate, ce te uiți la mine ca o proastă?

Și zise din tot sufletul, când rămase singur: Servitoarea își închipuie, că am înebunit... nu știe, proasta, că chiar acum îmi vin mințile...

Desfundă sticla și turnă în pahar. Miroși mai întâi lichidul gălbui, apoi îl înghiți dintr'un resufu.

— Bun vin, frate. Mănâncă și pe urmă îți dau și ție să guști.

Simțea cum lichidul îi trece prin artere, ca o revărsare de flăcări. I-se părea, că înghițise dintr'o beătură fermecată, ce îi alunga din trup răceala, dându-i fiori de întinerire.

Mai beu un pahar, pe urmă astupă butelica. Vinul era prea tare și cele două pahare, ce le băuse, erau chiar de ajuns ca să-l înmoaie.

Strigă servitoarea.

— Ce crezi tu, mai trăesc eu un an?

— Vai, dar ce vorbește domnul?

— Nu trăiesc... vreau să trăesc bine, că am câțiva bănișori. Tu știi, că n'am mulți... dar așa puțin câți am, vor fi de ajuns să nu mor de foame, chiar de aş trăi mai bine... Și mă voi împăca cu toată lumea.

Servitoarea eși, proptindu-se cu amândouă mâinile de pereți, spunând cu groază vecinei în gang:

— Domnul a prostit! îi scilipesc ochii ca la mătă. Bea vin și vorbește într'aiurea — Doamne ferește!

Stăpânul se plimbă o vreme, cu mâinile la spate, apoi se culcă, fără să sufle lumina-rea.

Închise ochii și își trase plapuma peste cap. Un sentiment de frică îl luă în stăpânire — și se adună ghem.

După ce se mai încălzi puțin, începu a se destinde încetul cu încetul.

Îi era somn.

Amintirea cortejului funerar nu-l mai lăsa în pace. Auzia deslușit acordurile marșului fu-

Kristoffy despre votul universal. Fostul ministru de interne în cabinetul «trădător de patrie», Kristoffy, a avut azi o întrevvedere cu un gazetar căruia a făcut câteva declarații interesante în ce privește alianța justhiștilor cu social-democrații.

Înainte de toate a declarat că n'a fost intermediatorul acestei alianțe, cum afirmaseră câteva ziare.

«Era firesc că aderenții votului universal să se adune într'o tabără, ca să poată lua lupta cu elementele conservatoare, dușmane reformei electorale. Tot atât de firesc că opoziția va profita de discuția proiectelor militare pentru a aduce pe tapet chestia votului universal. Azi toți sunt stăpâniți de sentimentul general că dacă se vor vota reformele militare înainte de reforma electorală, chestia votului universal a murit pe multă vreme. Sentimentul acesta isvorește din jocul ușuratec la care a fost degrădată politica din Ungaria: a promite mereu și a nu împlini nici o promisiune.

E adevărat că în vremile din urmă și cercurile din Viena au cam slăbit cu stăruințele lor în ce privește chestia votului universal, dar în curând vor trebui să revină în ogașa veche, convingându-se despre adevărul ce l'am spus de mult: în țara aceasta nu va fi pace și liniște până nu se va realiza această reformă. Și chiar de aceea cred că alianța justhiștilor cu socialiștilor va avea influență hotărîtoare asupra acestei chestiuni...»

Kristoffy a declarat că în curând va publica un studiu despre chestiunea votului universal, publicând și proiectul său de lege care a primit sancțiunea prealabilă a Maj. Sale.

Camera. În ședința de azi s'a continuat discuția la bugetul resortului de agricultură. În sală — după cum anunță corespondentul nostru — a stăpânit și azi atmosfera de plictiseală. S'au părăndat azi la cuvânt vre-o câteva nulități dintre cele mai veritabile ale opoziției, nereușind să trezească nici un interes în cei vre-o 20 de ascultători plictisiți câți au împoporat azi incinta și galeriile.

nebru, vedea lumea ce se înșiruia jalnică în urma sicriului.

Și o întrebare stăruitoare i-se înfigea în creeri, ca un piron de fier: cine va merge pe urma sicriului tău? Cine va plânge după tine?

Dar ce are a face această jale a oamenilor? Mortul n'are doar nici un avantaj cu asta? Ce-i mai pasă lui!

Se vede singur întins într'un sicriu de lemn; și cum mortul își păstrează facultatea auzului câteva ore, va desluși cum servitoarea lui și cu alți din vecini vor căuta prin buzunare după chei, cum vor deschide lada ferecată, și își vor împlânta mâinile în vratul de aur. Și el nu se va putea mișca, nici nu va putea măcar să dea un răcnet, își va aduna însă tot restul de energie și va încerca să strige!

Se pomeni sbierând, năbușit de sudoare.

Își făcu cruce, instinctiv, și se întoarse cu fața spre perete.

Dr. BRUTUS MACAVEU

medic universitar, specialist în boalele femeiești, asistent la clinica de femei »Crucea albă« din loc.

Ordinează dela 2-5 ore după amiază.

Timișoara-Fabric, Piața Kossuth No 2.

Etagiul I.

Ideia de stat a Austriei.

Cetim într'un număr recent din „Frankfurter Zeitung“, următoarea ironică și justă opinie asupra rațiunii de a fi a Austriei:

Câteva clipe înainte de înclinderea parlamentului austriac mai erau prin culoare câțiva oameni politici, cari vorbeau de situația deplorabilă a țării.

— „Parlamentul trebuie să se disolve“, zise unul, „deoarece Cehii vor să-l sacrifice, din motivul ca dânșii n'au obținut portofoliile, cari le-au cerut.“

— „Și de ce n'ar avea oare Cehii dreptate“, răspuse altul, „când ei n'au nici un interes ca să se mențină un parlament, în care ei formează o continuă minoritate.“

— „N'au decât să intre și Cehii în vre-o majoritate — răspuse cel dintâi — și încolo să se împace cu Germanii din Bohemia, căci astfel vor obține repede majoritatea.“

— „Așa ceva e ușor de zis, — obiectă un Ceh dintr'un colț. — Cu alte cuvinte, să ne împăcăm, pentru a ajunge în situația fericită de a ne vedea admiși să contribuim la conducerea țării, căreia îi dăm recruți și contribuții. Domnule, află că un popor de șase milioane nu s'a născut cu scopul de a intra sclav la Germani!“

— „Dar cine vă cere, dragul meu, să intrați sclavi la Germani? Poftiți și dați Germanilor autonomia națională, ce li-se cuvine pe teritoriul Bohemiei, căci atunci vă puteți realiza dorințele de viitor.“

— „Cum puteți avea astfel de pretenții, să permitem unor Germani, ca să ne fie funcționari în țara noastră, cu toate că n'au aici nici un drept la limba lor? Ei bine, mai așteptați, până să vedeți una ca asta!“

— „Dar ce vă folosește vouă, Cehilor, că vedeți acum parlamentul dizolvat și că parlamentul nostru în genere nu funcționează? Astăzi birocrația guvernează în Austria și, afară de pagubele pe tărîmul cultural, ea mai îndură și rușine.“

— „Ei așa! — răspuse Cehul — ce ne pasă nouă de Austria! Dracul s'o ia! Ai mai văzut d-ta vre-un „austriac“? Există Boemi, Sîrieni, Tirolezi și Poloni, dar Austriaci nu se mai află. Un stat, care nu are o idee de stat în genere nu poate să existe...“

— „Te rog să nu exagerezi, — răspuse al treilea, — cum să nu avem noi o idee de stat?“

— „Cum, ideea teritoriului vamal nu este și ea o idee de stat?“

Răsete generale.

— „Cum, nici unitatea Dinastiei nu este?“ Răsete și mai mari și răspunsuri din mai multe părți:

— „Dinastia singură nu poate uni la un loc popoarele!“

— „Ei bine cum rămâne cu Palacky al vostru, care a zis, că dacă Austria n'ar exista, ea ar trebui să fie inventată?“

— „Afirmația aceasta se explică din faptul că noi suntem cu toții osândiți să trăim împreună, căci dinpovrivă vecinii noștri s'ar repezi ca niște câini flămânzi asupra noastră. Aceasta, ce e drept, nu constituie o idee de stat pozitivă, este numai un ajutor trecător, pentru care nimeni nu va aduce vre-un sacrificiu.“

— „Așa dar să fie adevărat, că prevedința, creiându-și planul pământului, a lăsat în Europa o bucățică de pământ, căreia nu-i poate ajuta nimic?“

— „Da, da, — zice Cehul. — Este un gunoi uitat în mijlocul Europei spre pedeapsă pentru greșelile dinastiilor! Și trebuie să se

discompună, pânăce va putea să crească ceva nou pe urmele lui!“

... Dar convorbitorii mâhniți, auzind clopotul de chemare al presidentului, se retrag în sala de ședință și între culisele parlamentului austriac rămâne un singur spirit mai așezat, care caută să stabilească adevărul asupra ideii de stat austriac în următoarele:

— „Nu e bine ca ceea ce s'a spus aici de cei câți-va combatanți să fie luat în serios. Căci în genere nu este în Europa nici un stat al cărui drept de existență să fie tras la îndoială de către locuitorii săi. Statele naționale pot să sufere de rele culturale și sociale pot să fie expuse la lupte mari de clasă, dar ori ce cetățean trebuie să țină seamă, că existența statului este o primă condiție a soartei fiecărui. Fiecare cetățean trebuie să se năzuiască a obține influența cea mai precumpănită pentru clasa sa, dar a ruina statul și parlamentarismul și a distruge partidele nu poate intra în intențiile lui. Aici la noi însă avem continuă obstrucțiune, când din partea Nemților, când a Cehilor. Ne ciocnim reciproc cu Socialiștii, cu Slovenii, Polonii, Rușii și Italianii și în adevăr, dacă n'am avea o armată și un teritoriu vamal comun, am avea în Austria tot atâtea terenuri de război, câte teritorii de limbă. Poate un asemenea stat să se miște fără anumite poticniri și fără crize?...“

Iată eu sunt un mare optimist. Eu cunosc o idee de stat austriac. Dar oare faptul, că atâtea popoare ce se dușmănesc între ele, păstrează aceleași interese economice, același parlament, aceiași armată, nu înseamnă că există o idee de stat comună? Și oare noua idee de a reduce certurile dintre naționalități la un *minimum* extrem și a da lumii o pildă că e posibilă existența unui mare stat, așezat pe un temel poliglot, nu înseamnă și aceasta o misiune istorică? Nu este oare și Austria o Europă întreagă, păstrând proporțiile, unde pe un teritoriu relativ redus trebuie să se împace și să se sufere mai multe popoare? Iar dacă problema asta s'a putut rezolva și pentru Austria, cu toate sistemele ce se schimbă!...“

Reflexiunile aceste continuă într'un ton optimist, arătând că singura rațiune categorică a ideii de stat austriac zace în misiunea de a reduce diferențele dintre naționalitățile conlocuitoare. Oare să nu fie acesta și un indiciu pentru Ungaria și stările ei?

Șezătoarea scriitorilor români.

Ziua de Duminecă va fi un adevărat praznic al culturii naționale. Niciodată nu s'a arătat un interes mai palpabil față de o manifestație socială ca și de data asta. Din toate părțile locuite de Români s'au amuțat participanți. Din Sibiu, Timișoara, Cluj, Blaj, Orăștie, Brad și din alte părți s'au anunțat deja peste una sută de inși.

Programul serbărilor publicat de noi, a suferit o mică modificare.

Scriitorii din țară — fiindu-le prea peste mână drumul prin Căineni — vor sosi prin Predeal, Sâmbătă dimineata.

Scriitorii noștri vor veni însă tot Sâmbătă după-amez. Primirea în gara din M.-Radna va avea deci loc tot Sâmbătă la ora 4.

Anunțări pentru banchet se primesc cel mult până Sâmbătă la amez.

Rugăm pe toți participanții ca în vederea aglomerației mari ce va fi în ziua asta în hotel, să binevoiască de aici înainte a ne anunța telegrafic.

Banchetul va fi la ora 1. Prețul va fi nu 6 cor., precum s'a anunțat, ci 5 cor.

Șezătoarea va avea loc seara la ora 8 în Crucea-Albă.

Prețul de intrare locul I. — 6 cor., locul II. — 4 cor., locul III. 3 cor., loc de stat 2 cor., pentru studenți 1 cor.

Bilete se pot căpăta la Librăria „Tribunei“ și seara la cassă.

Anunțăm din nou că invitații speciale nu s'au făcut, ci pe calea aceasta invităm pe toți Români de bine.

Pacea cu naționalitățile.

La articolul dlui Jászai Oszkár „Pacea cu naționalitățile“, bătrânul luptător sârb Mihail Polit, scrie ziarului „Világ“ o scrisoare, în care dă unele noi lămuriri, chestiei naționalităților.

Miezul chestiei naționalităților — spune dl Polit, — trebuie căutat în formațiunea de stat a Ungariei, conform căreia țara noastră este un stat eterogen și nicidec omogen. Ungaria nu este stat național ca spre pildă Franța, Italia, Spania, România, Bulgaria, Grecia ș. a. Nu se poate compara nici cu Germania unde trăește un milion și jumătate de negermani față de 60 milioane Germani.

Opinia publică ungurească confundă noțiunea națiunii politice cu noțiunea națiunii etnice. Națiunea politică este un cuvânt învechit, și nu poate să însemneze altceva decât unitatea statului. Naționalitățile n'au tras nicicând la îndoială această națiune politică. La congresul naționalităților din 1895 s'a primit punctul despre integritatea Ungariei. Intre stat și neam e mare deosebire! Când am spus în parlament că Ungaria nu va să zică țara Ungurilor, s'a izcat viitor de protestări.

Punctul unguresc readuce stările din evul de mijloc cu domni și jobagi. Noi recunoaștem în urma evoluției, heghegemonia maghiară dar nu recunoaștem supremația, deoarece heghegemonia însemnează, întâietate bazată pe egală îndreptățire, supremația însă stăpânire și supunere.

Până când se menține ideea statului maghiar, nu se poate discuta asupra chestiei de naționalități, deoarece ideea aceasta nu-i altceva decât încercarea formării statului, din eterogen în omogen, adică maghiarizarea cu forța. Totodată o tendință anticulturală!

Dacă Ungaria este privită ca stat omogen, atunci reformele ar trebui altfel alcătuite ca în caz când Ungaria ar fi privită de stat eterogen. În stat omogen, popoarele nemaghiare nu pot să ființeze ca națiuni, căci atunci ar deveni iluzorie pentru ele reforma dreptului de vot. Fie dreptul de vot universal, egal ori secret, totul e iluzie, deoarece administrația este întocmită conform celei dintr'un stat omogen. Dacă Ungaria este privită de stat eterogen, atunci administrația trebuie să aibă altă formă, să fie întocmită conform elementelor etnice. Trebuie dar reformat sistemul administrativ! Până când comitatul nu este organizat după elementele etnice; până când alegerile nu se democratizează conform relațiilor etnice; până când, la comitate domnesc Ungurii, și gentry maghiarizați după sistem medieval; până atunci este imposibilă o administrație modernă!

Așadar, până când nu se declară starea de stat eterogen a Ungariei nu se poate discuta despre chestia naționalităților!

Naționalitățile și-au formulat pretenziile cu prilejul discuției la legea de naționalități la 1868, depunând pe biroul camerei un proiect de nouă puncte; apoi la congresul naționalităților dela 10 August 1895, și mai în urmă la 1906, la discuția mesagiului.

Chestia naționalităților formează pentru Unguri chestie de putere, care putere nu e proprie a neamului dominant, ci împrumutată dela monarhie și dinastie!

Sunt convins, că nu este om care să nu dozească deslegarea acestei chestii importante,

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai scăzute mobila de fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: Székely și Róti mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă
= plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

= Mare asortiment în trusouri pentru mirese. =

La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

Goana după tricolor.

Deodată cu verdeața luncilor și-a codrilor, deodată cu strălucirea pajștei înflorite a răsărit iarăși și în portul frumoaselor noastre țărane scumpul tricolor românesc. Nețarmurit de răbdători cum sântem aproape uitaserăm că pentru aceste culori sfinte am vărsat de-un șir de ani încoace lacrimi de durere și amărăciune, că le-am sfintit de-a-tâtea-ori cu suferințele noastre și că înecate ne-au fost chiar într'un crunt lac de sânge anul trecut la Țalna, în acest smerit sat ardelenese, a cărui nume l-am săpat atunci adânc în răvașul patimilor noastre.

Dacă însă noi, mult trudiți de nesfârșitele noastre nevoi cum sântem, eram pe aci să uităm de ranele abia vindecate ce am primit pentru tricolor anul trecut, argații stăpânirii își dau ei toată silința ca să ni-le împospăteze neconținut. Încă n'am dat bine în primăvară și iată că vestea goanei după tricolor ne a și sosit. Iazmele negre cu pene de cocoș sânt de-acum la largul lor și nu vor întârzia mult nici știrile revoltătoare despre isprăvurile lor dobitocești.

Da, jandarmii s'au așternut pe lucru. Ei se ivesc de-a-cum pretutindeni pe la târguri, răsar pe neașteptate la toate cotiturile drumurilor de țară, ațin calea trecătorilor pașnici, se răped la ei, îi lovesc cu patul puștei, le sfârtică hainele și se răsfăță nesupărați de nimeni în pornirea lor sălbatică de-a stârni pacea cetățenilor și liniștea satelor muncitoare.

Vânătoarea după tricolor s'a pornit și cine știe dacă nu va degenera și de data asta în adevărată vânătoare de oameni. Nimic nou în țara aceasta a silniciei și nimic ce nu s'ar mai putea întâmpla. A sosit însă clipa din urmă a îndelungei noastre răbdări și nu vom mai suferi în viitor nici o ticăloșie nepedepsită. Reprezentanții noștri din cameră își vor ridica cuvântul mai dârz și mai stăruitor decât până acuma și vor cere guvernului o socoteală pentru sălbăticia jandarmilor. Ei nu vor înceta să-și reîmpospăteze zilnic protestările și dacă totuși n'ar reuși, vor înțelege că e vremea să ne punem toate puterile pentru a întocmi o mare acțiune care să ducă lumii întregi vestea aziaticelor stări din această țară. Căci dacă nu vom fi în stare să avem nici acum dovada tăriei noastre de neam mândru de naționalitatea sa, nu vom mai fi vrednici să încingem culorile de aur ale tricolorului nostru și nu vom fi vrednici de-o soartă în rând cu celelalte neamuri conștiente.

Dăm la vale corespondența ce-o primim dela cititorul nostru Ioan Relea din Lupșă-Hădărău (comitatul Turda-Arieș), corespondență care grăiește singură, prea lămurit, pentru toți Românii cu inima la loc:

Mergând cu nevastă-mea — ne scrie pomenitul cititor — și cu un vecin la târgul de țară ce se face în Câmpeni la 30 Martie st. v., tocmai când am ajuns în drumul de țară, numit al statului, ne-au întâmpinat doi jandarmi și

unul dintre ei s'a năpustit asupra nevastei mele smulgându-i brâul tricolor și injurând-o ungurește. Tot atunci am văzut cum alți jandarmi au dat năvală în târg ca niște fiare sălbătice, au îmbrâncit fetele și nevestele, le-au smuls tricolorul din port, injurându-le după acelaș tipic. Oamenii erau cu toții revoltați din cale afară, dar n'aveau ce face. Eu am zis că cu porunci de acestea dl ministru numai ură seamănă între Români și Unguri, în loc să facă pace. Și cum ași putea face pace cu vecinul meu, dacă îl tot pizmuiesc și l tot ghiontesc? Ungurii dacă ne-ar iubi și nu ne-ar prizoni și ne-ar lăsa datinile strămoșești în pace, noi poate că ne-am apropia de ei cu inimă curată. Atunci ar răsări și liniștea în țară, de-o potrivă pentru toate neamurile. Dar așa prăpastia se sapă tot mai adâncă între noi și cine știe care va fi sfârșitul...

Testamentul poetului G. Orleanu.

— Un volum al poetului. — Traducerile. —

București, 12/25 Aprilie.

La tribunalul din Galați s'a deschis zilele acestea testamentul poetului G. Orleanu, a cărui pierdere prea de timpurie a produs atâta durere în sufletele tuturor aceluia, cari l-au cunoscut mai de aproape ca scriitor și ca om. Testamentul acesta, ca și toate manifestările literare ale celui ce s'a dus din mijlocul nostru până a nu ajunge la apogeul activității lui, este o dovadă de curătenia sentimentelor, de cari acest ales fiu al poporului românesc a fost condus în viața lui întregă. Iată acest testament:

„După un an de suferințe și numeroase intervenții chirurgicale, văzând neputința de a-mi recăștiga sănătatea, iar boala făcând progrese, hotărâsc ultima mea voință, pentru care rog pe toți ai mei să o respecte.

Las toată averea mobilă și imobilă, diviză și indiviză, prea iubitei mele soții Matilda G. Orleanu, care a fost pentru mine ingerul meu păzitor în viață și care și-a sacrificat sănătatea, tinerețea și banii, căutându-mă. O rog să primească această puțină avere ce posed, mai mult ca o aducere aminte de mine și drept dovadă a recunoștinței mele față de devotamentul ei fără margini.

O mai rog să mă ierte de toate supărările cari am putut să i-le aduc în timpul căsătoriei noastre.

Inmormântarea mea să fie cât se poate de simplă și acolo unde prea iubita mea soție, va hotărî să se facă. Rog pe fratele meu M. G. Orleanu să privilegheze ca nimeni să nu aducă vre-o stricăciune acestui testament.

Făcut, scris și subscris de mine la București în sanatorul Olcovschi azi la 28 Septembrie 1910. (ss) G. Orleanu.

Prietenii și admiratorii poetului vor fi plăcut surprinși, aflând că Doamna Orleanu va scoate într'un volum toate operele originale ale ilustrului ei soț. Este poate cel mai elocvent monument ce i-l'ar putea ridica cineva poetului cu sentimente atâtea de alese și atât de românești, ceace este foarte rar în ziua de azi, când se imită tot ce e străin, fără a se mai ține cont de bogăția și frumusețea poeziei noastre naționale.

În acelaș timp ar fi bine să se editeze într'un volum toate traducerile în versuri ale poetului. Căci și acestea au o netăgăduită valoare literară. Au importanță prin faptul că au fost făcute într'un timp când cei mai de seamă scriitori ai noștri luptau din răzputeri pentru triumful curentului național în litera-

tură. Au fost făcute de multe ori cu scopul de a dovedi că nici un popor n'a putut însemna ceva în mișcarea literară, până când scriitorii lui au neglijat fondul național al literaturii. Altele, și cele mai multe, ne arată înrudirea sufletească dintre poet și marii scriitori streini. Iată de pildă o frumoasă traducere din Ronsard:

Și când vei fi bătrână târziu și friguroasă
În jilț la gura sobei, ca'n vis, torcând fuiorul,
Vei zice-așa, pegânduri: «Ronsard, muncindu-l doru
«Slăvitu-m'a în versuri pe când eram frumoasă».

Atunci, mai spornic fusul își relua-va zborul;
Întreaga sezătoare de veghe, somnoroasă,
S'o deștepte... Pornită, din amintiri, duioasă
O binecuvântare îți va 'nmăța soborul.

Voiu fi de mult țărână și umbrelor adaus,
O umbră supt cipreșii din veșnicul repaus;
Vei fi o bătrânică veghind lâng'un opaiț..

Te-or mistui zădarnic părerile de rău.
Desprețul nu se 'ncape; oricum iubirea-mi pară-ți,
Culege trandafirii cât este rândul tău.

Scrisori din București.

Dor de ducă. — Obiceiul Oltenilor. — Pașări căldtoare. — Biata prietenă. — Dragoste greco-bulgară.

București, 13 Aprilie.

S'au întors zilele frumoase de primăvară. S'au întors cu cerul lor senin, cu setea lor de viață și de lumină. Sgomotul orașului devine plictisitor. Apasă greu mai ales sufletele celor crescuți la țară, asupra acelei părți din populația Capitalei, care a venit aici pentru scurt timp, cu gândul de-aș agonisi cât de puțin spre a se putea întoarce la căminul de unde a plecat. Și, cum arborii încep să înverzească, în sufletele acestor oameni încolțește dorul de ducă dorul de podoabele naturii. Un interesant obicei au oltenii precupeți din București, acei »negustori« ambulanti, cari cuturează de dimineața până sara târziu străzile orașului în sus și în jos, purtând în coșuri, pe cobilițe »marfa« lor, care de cele mai multe ori valorează cinci sau șase franci.

A doua zi de Paști, Oltenii București'or se adună pâlcuri-pâlcuri și o iau razna din oraș spre codru verde, să audă cucu. Au credința că de nu vor auzi pe acest crainic al primăverii, le va merge rău anul întreg. E un spectacol din cele mai interesante să-i vezi pe acești oameni necăjiți și stăruitori în munca lor fără de preget, cari, în unele cartiere, singuri ei mai prezintă negoțul românesc, să-i vezi gătiți de sărbătoare, în hainele lor albe și largi, de vară, ținându-se de umeri și cântând doinele lor atât de duioase:

Legea ta, puicuț de cuc,
la biciu și hai la plug!

Și când aud părerea atât de mult cântată de ei în doine ca și în baladele ha'ducești — cari în Oltenia sânt mai multe decât ori unde — un strigăt de buurie pornește din sute de piepturi tinere. E un elan de însuflețire, ca la primirea vestei unei biruințe. Seara se întorc în oraș, cu părerea de rău în suflet că nu pot rămânea acolo, la țară, în văile lor bogate în grâne, bogate în tradiții și cântece voinicești. Și, gândindu-se la nevoile ce i-au făcut să plece de-acolo, încep cu toții în cor:

Și apoi legea ta de drac,
Când te-oi prinde te desbrac
Și-ți i-au căciula din cap
Că nu mi-ai făcut pe plac!

Acelaș dor de ducă în sufletele celor ce au crescut în mijlocul naturii, ca și în sufletele menite a se stinge între cele patru ziduri ale birourilor, al căror aer greu începe să apese pe cei ce privesc cu nostalgie albastrul cerului și

REY & BENEDEK

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59. Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostasă și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostasă, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59. Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

lumina de afară. E sufletul doritor de viață nouă, de variație, care se tulbură de eterna monotonie.

Un fapt curios povestesc zierele de azi: De câteva zile la posta centrală nu se vorbește decât de senzaționala dispariție a trei domnișoare telefoniste. Acum trei zile părinții lor, alarmați de faptul că fetele nu se mai întorceau dela serviciu, reclamă cazul siguranței. Poliția, făcând cercetări în toate părțile, a aflat că un profesor de dans din capitală și-a format o trupă de dansatoare dintre elevele sale, între cari erau și cele trei telefoniste și a plecat să dea reprezentații în străinătate, îndreptându-se deocamdată spre Sofia. Aici, după avizul siguranței din București, au și fost găsite cele trei fugare și vor fi retrimise la »domiciliul« lor.

Poate publicul condamnă această pribegie a celor trei slujbașe dela postă. Dar cine poate ști dacă în sufletele lor n'a fost acelaș dor de ducă, dor de libertate, în schimbul unui modest salariu, foarte modest, s'audă veșnic observări dela clientul enervat că nu i-s'a răspuns, imediat ce-a rostit: Aló, duduie?

Zilele acestea a încetat din viață bogătașul grec din Bârlad, Demostene Stefanide, a cărui avere cei cari îl cunoșteau mai de aproape o prețuiău la suma de patru sute de mii de lei, bani adunați din întreprinderi agricole și comerciale. Ne-fiind însurat, ducea un trai destul de modest împreună cu o prietenă a lui, bucurându-se acum la bătrânețe de rodul muncii lui stăruitoare. După moartea lui Stefanide autoritățile, împreună cu consulul rusesc, ca reprezentant al Greciei, au venit să prețuiască averea rămasă în urma defunctului. Spre marea surprindere a tuturor, n'au aflat însă nici un ban și nici o hârtie de valoare.

Bănuielile cad asupra »prietenii«, pe care de asemenea se pare a fi cuprins-o dorul de ducă și a profitat de faptul că »prietenul« a închis ochii pentru totdeauna. De cumva autoritățile nu vor putea descoperi nimica, măhnita prietenă, »cu inima frântă de durere« va merge să aducă prinos memoriei scumpului defunct la Nizza, la Monte-Carlo sau la Paris — după obiceiul pă-mântului.

Astea sunt de altfel numai bănuiele. Se poate, pr-a bine ca Stefanide, presimțindu-și sfârșitul să fi trimis toți banii ce-i avea, în țara lui, făcând vre-o fundație în scopuri culturale naționale. Cazuri de acestea nu sunt rare la Grecii cari trăiesc în țări străine, departe de țara lor. Singurul dor al vieții lor este să poată face ceva pentru »patriđa«, care pentru ei este adevăratul raiu.

..

Sunt admirabili studenții tuturor neamurilor în ce privește tranșarea diferitelor chestiuni politice atât de complicate. Mai anii trecuți, studenții noștri împreună cu studenții bulgari, puseseră la cale o alianță a popoarelor balcanice. Azi studenții bulgari și Grecii rezolvă conflictul care durează de multă vreme între Grecia și Bulgaria cu privire la Macedonia. Ei țin discursuri, fac apeluri la frăție, în vederea »suprimării dușmanului comun, care e păgânul«, își strâng mâna cu dragoste de frate, își asigură tot concursul în vederea realizării idealului național.

Acest spectacol ni-l oferă vizita făcută zilele de studenții bulgari în Grecia. Primirea lor a fost cât se poate de afabilă. Oficialitatea i-a primit cu tot fastul obicinuit cu asemenea ocaziuni. S'au lăudat în discursurile tinerilor urmași ai lui Demostene și Pericle calitățile emnente ale poporului bulgar, care se impune tot mai mult prin spiritul lui de ordine — dovadă scandalurile puse la cale mai anii trecuți în Achilles, — prin munca lui pe terenul cultural. La rîndul lor bulgarii nu au fost mai sgîrciți în recunoașterea alător strălucite însușiri ale Grecilor.

Firește, în acest timp în Macedonia bandele tot mai operează pe ici pe colo, vărsând sânge nevinovat, stângând vieți în floare și terorizând dintr-o parte și din alta. Dar ce-are a face? Crimele nu sunt oficiale. Ce fac Grecii și Bulgarii în Macedonia e altă socoteală. Foarte bine tălmăcește un ziar bucureștean rostul manifestărilor de simpatie — așa de nefirești — dintre Grecii și Bulgarii. E vorba de a da un fel de

răspuns României, ale cărei bune relații cu Turcia le cam supără pe cele două popoare.

»De când cu zvonul convenției miitare turco-române și cu toate comentările din preajma ei, bulgarii nu ne prea au la inimă. Ne-au arătat o mereu și ne-o arată și acum, organizând o »apropiere« greco bulgară.

E o mică sfidare, ce-i dreptul inofensivă. Dacă ne-ar face puțin sânge rău, ei ar fi mulțumiți. Anul trecut, până a nu se ivi chestia învrăbitoare a convenției turco-române, studenții bulgari hotărâseră o vizită în România. Proiectul avea să fie în curînd realizat; apoi, deodată, în mod ostentativ, itinerariul a fost schimbat pentru Grecia.

Intenția de jignire e evidentă, dar e de prisos. Românul nu dă atenție decât lucrurilor cari îl interesează și, în tot cazul, nu lucrurilor mici, fără de nici o importanță. *Correspondent.*

Literatura religioasă.

— *Messiada* lui Klopstock. —

De *Simion C. Măndrescu.*

(Finea va urma).

Acelaș lucru și cu epopeele profane. Cu drept cuvânt se plânge Klopstock de lipsa unui poet epic în Germania, care să merite acest nume — bine înțeles pentru timpurile de după epoca cavalerescă. — Amintește pe »Teuerdank« al împăratului Maximilian, pe »Wittekind« a lui Postel din Hamburg și pe »Alexander der Grosse«, început de un necunoscut, o face însă numai pentru a arăta prin aceste exemple, cât de jos stau Germanii pe acest tărîm față de alte națiuni. Și avea dreptate, căci toate acestea, ca și »Der sächsische Prinzenraub oder der wohlverdiente Köhler« a lui Triller și multe altele din timpul dinainte de apariția celor dintâi trei cânturi din *Messiada* lui Klopstock nici nu merită numele de poezie.

Asupra epopeii lui Klopstock n'a putut să aibă vre-o influență nici una din ele, nici dintre »Evangelienharmonien« nici dintre cele profane, pe cari le desprețuia.

Dintre lucrările patristice în limba latină va fi cunoscut încă din Schulpforta pe cea mai însemnată dintre ele, scrisă în secolul al 16-lea, pe »Christias« a lui Marco Girolamo Vida din Cremona.

Singurele izvoare sigure ale sale au fost Biblia și »Paradise lost« al lui Milton. Asemănările și potiriirile unor părți din *Messiada* cu alte lucrări anterioare sânt sau întâmplătoare, sau se bazează pe aceleași izvoare comune.

În cuvântarea sa din Schulpforta preamărește el Biblia și în bibliile figurile poetice ale lui Moise, Iov, Solomon, David și ale altora, iar istoria lui Iosif și alte istorioare biblice le-a ascultat în diferite rînduri din gura bunicii sale ca copil. Cu dragoste s'a apropiat el de sfînta scriptură și a rămas cu evlavie față de cuvîntul ei. Din ea și-a luat subiectul și a fost veșnic preocupat de ideea, să nu se îndepărteze de cuvîntul bibliei. »Am terminat cântul al V-lea, al cărui cuprins mi-a făcut multe greutăți, mai ales cu privire la religione«, îi scrie Fannyei la 20 Noemvrie 1750. Cu astfel de greutăți a avut el să lupte în continuu. Trăia într-o veșnică teamă să nu jignească sentimentele religioase ale poporului german și să nu vie în conflict cu teologii.

A luat din cei patru evangheliști, dar mai ales din evanghelia lui Ioan, capitoul 13 până la sfârșit. A combinat în multe părți ale epopeii sale istorisirile lor, a utilizat și istoria sfinților apostoli, avînd însă întotdeauna în primul loc în vedere adevărul, nu frumusețile poetice. Ne va face în »Von der heiligen Poesie« mărturisirea credinței sale, că »ultimul scop al poeziei este frumuseța morală« și »poetii și cetitori trebuie să fie creștini«. Păcat numai că în urmărirea acestui lucru spre marea pagubă a operei sale n'a păstrat odată cu adevărul cuprins în sfînta scriptură și expunerea plastică, epică a evangheliștilor!

Pentru construcția internă a epopeii sale i-a servit de model »Paradise lost«.

În partea formală i-a fost de foarte puțin folos și aceasta. Invocarea muzei dela început ca și câteva alte părți de tehnică internă, cari ar putea dovedi o influență oarecare, sânt mai de grabă un rezultat al intimității sale cu Homer și Virgil. Versul iambic al lui Milton n'avea pentru Klopstock nici o atracție, iar de aliteratiune, vechea rimă germană, atât de deasă în opera lui Milton, face el puțin uz.

De altfel opera lui Milton o presupune cunoscută de cetitori, căci în epopeea sa face în repetite rînduri aluzie la fapte, cari numai din opera acestuia puteau fi cunoscute, ca d. ex. lupta crâncenă, ce o duce Dumnezeu cu îngerii în cer pentru a impune pe fiul său ca domnitor peste armatele cerești.

Homer și Virgil i-au fost mentorii în partea formală. Cu deosebire dela Homer și-a împrumutat el hexametru. Și față de Homer însă, ca și față de Milton, n'a procedat servil. Dela Virgil și Homer, în parte și dela Pyra și Brockes, împrumută el întrebuintarea într-o măsură atât de însemnată a epitetelor ornante, dela Omer învață să formeze compuse aequate gândirei, ce vrea să exprime dela Virgil și Homer o sumă de figuri stilistice, în cari este atât de bogată *Messiada* sa, și în sfârșit o sumă de tablouri din *Messiada* se datoresc influenței acestor doi poeți favoriți ai săi. Dacă însă aceste tablouri, atât de plastice și de naturale la Virgil și Homer, sunt așa de puțin plastice la Klopstock, de vină nu sunt modelele, ci numai și numai firea geniului lui Klopstock.

»Der Messias« este opera principală a lui Klopstock, este viața sa de literat. Lucrează la ea dela 1746 până la 1773, după ce își schițase planul în minte încă din Schulpforta, și n'a încetat să îndrepteze la ea până la ultima ediție dela 1798—1800.

Deși planul său a fost cât se poate de măreț, nenumărate sânt părțile slabe ale operii sale.

Klopstock în istoria mîntuirii neamului omenesc nu pleacă dela oameni, ci dela Dumnezeu. Toată acțiunea o transplantează în necunoscut, în lumea de dincolo, de aceea silința sa de a ne reda în mod plastic, ceace nu se poate reda, a rămas zădarnică. Dumnezeu-tatăl, care ne vorbește numai prin semne cerești, prin gura lui Eloa sau a lui Gabriel, și Isus suferind, nu înfruntînd, nu luptînd, erau din capul locului o mare scădere pentru o epopee.

Apoi cele mai multe din persoanele epopeii sânt spirite, îngeri, suflete cerești, sufletul lui Adam și al Evei, sufletele evlavioșilor înviați și sufletele celor ce încă nu s'au născut, însuflețite de speranța mîntuirii. Cum era posibil, ca Klopstock să dea o formă plastică acestor ființi, cari plutesc în alte sfere decât pe pămînt, acestor ființe lipsite ele însele de plasticitate?

Ca urmare firească a acestui fapt, toată acțiunea din epopee este foarte neînsemnată și a fost înlocuită prin lungi discursuri, descrieri fantastice, conversații și cântări. O mică excepție face cântul V, pe care Klopstock îl iubea mai presus de toate, și cântul VI și VII.

Cu toate aceste defecte generale, cele dintâi zece cânturi sânt mult superioare celorlalte zece din partea a doua. Faptul, că i-a dat o întindere atât de mare, a fost o greșală din partea lui Klopstock, de aceea în partea a doua a fost silit să recurgă la tot felul de mijloace: la viziuni, la priviri în trecutul și în viitorul imperiului divin, la o defilare a vechiului testament, iar cântul XX să-l schimbe și în formă în cea mai mare parte în poezie lirică. Cu deosebire cânturile XI până la XV suferă mult în această privință și formează partea cea mai slabă a epopeii. Lacrămile vărsate de fecioara Maria în cântul XII și durerea sa, fiind peste măsură de exagerate, nu produc impresia dorită.

Cu toată silința sa de a ridica și partea a doua la nivelul celei dintâi, cu toate lacrămile ce le varsă, lucrînd la ea, n'a reușit.

Unitatea tonului din întreaga epopee, a cărei alcătuire a durat nu mai puțin de 27 ani,

se explică prin faptul, că Klopstock și-a făcut un plan definitiv chiar dela început. Dacă nu chiar din Schulpforta, cel mai târziu din timpul, când era în Elveția datează planul de a o împărți în 20 cânturi. Bodmer în scrisoarea sa către Zellweger din 1750 ne vorbește de acest număr de cânturi.

Grijile casnice ale Sașilor.

Opinia publică săsească e preocupată de câțeva vreme de rezultatele numărătoarei anului acestuia cari cu toate dulcele ochiade aruncate guvernului de frunțașii Sașilor, a înțeles numai îngrijorarea simpaticilor noștri compatrioți față de cuceririle temeinice ce le face poporul românesc din Ardeal, fără să fi contribuit însă cu nimic la plinirea așteptărilor optimiste exprimate de presa germană din Ardeal, în preajma recensământului.

An de an se semnala o scădere a forțelor morale a acestui popor care vreme de câteva veacuri a ținut sub influința sa culturală întreg Ardealul și pentru a împiedeca această disoluție lentă s'au făcut deosebite încercări, parte cu anumite corporațiuni, parte de oameni singuratici, dar fără să se fi putut aduce vr'o îndreptare, căci răul sta ascuns nu numai în tendințele de expansiune economică a popoului săsesc, ci în primul rând în curentul greșit, apucat de tinerii Sași ardeleni, cari au abandonat de mult politica urmată de înaintașii lor.

Prin duplicitatea dovedită în scurgerea celor câți-va ani din urmă, populația săsească s'a ales cu o păură de intelectualii fără nici un crez național, alțiata după slujbe și mila guvernului și în consecință gata de orice slujbă păgubitoare pentru neamul din care a eșit. Tineretul săsesc mare parte azi își primește educația în școlile ungurești de unde se alege cu sufletul hibrid și vițiat de o cultură străină inferioară celei aduse de părinții lor dela universitățile din Germania — cum se făcea aceasta cu un veac în urmă — și ca urmare influența culturală încă a început să scadă treptat, iar cele câteva centre și târgușoare din lungul Murășului și de pe Târnavese desbracă pe încetul de caracterul lor german, dând loc curentului străin, importat de noile odrasle cari rupte din grosul neamului se pierd pe zi ce merge.

Procesul acesta de prefacere înglite și pe micii breslași cari erau în vremile de înflorire a Sașilor sufletul negoțului din Ardeal, iar partea mai rezistentă a târgoveților își caută refugiul sau într'o isolare deplină de străini, chivernisind cu ardoarea avarului banul moștenit, sau apucă drumul pribegiei spre America, în nădejdea unei sorți mai priincioase traiului.

Cei dintâi contribuie inconștient la depopularea orașelor săsești, urmând cu credință un trai ascetic sau în cazul cel mai favorabil prezintă un procent disparent în creșterea populației, pe când ceilalți, odată plecați, se pierd pentru totdeauna, sau din lipsa forțelor vitale sau ademniți de puterea banului de cele mai multe ori.

Dintre cele 241 comune săsești din Ardeal, abea de-și mai păstrează câteva comune urbane vechiul caracter, dar fără să dea adevărata dovadă a unei țării sufletești, ci numai multămită poziției geografice favorabile, cum s'ar putea zice de pildă despre Bistrița și Sighișoara, cari deși nu se manifestează cu nimic în plus, pe teren național, față de restul populației din celelalte orașe, se contopesc mai greu cu elementul străin, chiar în urma acestor avantajii etnografice.

Față de populația dela orașe stă mult mai bine țărănimea și în primul rând cea din părțile de meazăzi ale Ardealului. Premerită cu un contingent însemnat de Români își pas-

trează încă numărul neștirbit, dar an de an cedează terenul forței majore românești care e mereu în creștere, fapt ce ni-l dovedesc și strigătele desnădăjduite de ziarele săsești din Biașov, care caută modalitatea de a scăpa elementul săsesc de cotropirea românească.

E greu de stabilit mobilul acestei decadente, dar se pare totuș că el rezidă în primul rând în îngusta politică economică urmată de Sașii lacomi după averi, cari de dragul aparențelor, mai bucuros își privesc perirea cu ochii, decât să-și împărtească avutul. Cu aceasta se explică și nenorocitul sistem de doi copii, cari drept rezultat a avut că natalitatea Sașilor fiind limitată, nu poate echivala cazurile de deces și astfel involuntar terenul stăpânit de ei se trece în mâni străine în aceeași vreme servind inconștient interesul Românilor băștinași.

Față de numărătorea din 1900 care a scos Sașilor 212583 de suflete creșterea anului acestuia variaza între 2 și 3 procente în general. Poporația din miază zi atinge sporul de 7-9 procente pe când a celei din părțile de miază noapte numai arare trece peste 2 procente.

Cu mult mai rău stau față de aceștia Șvabii din Banat cari după datele recensământului din anul acesta, sau prezintă un spor disparent față de neamurile ce le înconjură s'au sănt în decreștere față de numărătorea de acum zece ani. Cei din Torontal împuținați și cu emigrarea sănt totuș în plus ca spor față de cei din comitatul Timiș cari după cât săntem informați înregistrează o decreștere de 10 procente față de numărătorea anului 1900.

În fața acestei stângeri treptate a elementului german din Ungaria, se par zadarnice toate apelurile făcute la ziare. Insuș proiectul unei Legi pentru protecția natalității după modelul francez, se va dovedi utopic, având în vedere mijloacele insuficiente ce stau germanilor-ungureni la dispoziție, în vederea răsplatei pentru contingentul de natalitate. Iar din partea statului ar fi o naivitate să se aștepte întărirea unui neam străin, câtă vreme el urmărește contopirea tuturor elementelor divergente într'o mare și puternică Ungarie unitară.

Se va găsi oare omul care să înțeleagă chemarea de ajutor a acestui popor mic cu un trecut istoric și care să găsească mijlocul de a stărpi răul ce roade la rădăcina lui, amenințându-l cu nimicirea? În orice caz însă Sașii vor avea un motiv mai mult să se oprească din drumul rătăcirii urmat cu consecvență până aci.

Din Blaj.

Blaj, 25 April.

În sfânta și marea zi a Vineri patimilor, s'a făcut înmormântarea Domnului nostru Isus Christos. Excelența Sa prea bunul nostru arhiepiscop și metropolit *Dr. Victor Mihályi*, asistat de corpul profesoral a făcut procesiune încunjurând piața. O mulțime mare de oameni a luat parte la această procesiune.

Era o mare minune ca bunii noștri patrioți orbiți de șovinism, să nu-și arate colții veninoși și de data aceasta.

Toți străinii de legea creștinească își descopereau capul, când procesiunea trecea pe lângă ei. Singuri numai doi rătăciți din seminția lui Tuhutum, au fost mai voinici și nu au voit a-și descoperi căpăținele, Amândoi acești curagioși sănt oameni cu carte, oameni cari știu paragraful de lege. Unul e mult binevoitorul nostru Böhle Kálmán, pretorele din loc, care de dragul nostru ne-ar soarbe într'o lingură de apă. Al doilea e un tânăr avocat Enyedi.

Dacă s'ar fi întâmplat contrarul, desigur noi eram pedepsiți cu temnițe, ca niște răufăcători cari nu respectează legea. Dar aici,

vezi Doamne, ei sănt mai mari și mai puternici, și așa voiesc să-și arăta atorputernicia. Vai vouă farisei netrebnici.

Luni în 24 l. c. st. n. (a doua zi de Sf. Paști) elevii instituiului nostru pedagogic din loc au aranjat un concert bine reușit în sala de gimnastică, sub conducerea harnicului și neobositului absolvent al conservatoarelor de muzică din București și Budapesta *Nicodim Ganea*.

Cu toate că tinerimea institutelor noastre a fost răspândită pela căminele părintești, un număr foarte frumos de ascultători erau în sală.

Concertul s'a început la orele 5 p. m. Punctul prim din program a fost „Christos a înviat“ de N. Ganea. Atât punctul prim cât și celelalte au fost executate cu o mare dibăcie.

A fost foarte viu aplaudat și a trebuit repetată „Revederea“, de N. Ganea, cântată solo de dl Ioan Iacob, pedagog în cursul al doilea. Dl Iacob promite de pe acum a fi un cântăreț foarte bun.

Mult haz a produs dl Petrean cu monologul „Candidat de avocat“. Monologul a fost predat cu multă pricepere. Punctul ultim a fost „Tarina“ de V. Ganea, care însă a trebuit să fie de două ori repetată.

Săntem mândri, că avem un așa tânăr în mijlocul nostru ca dl Ganea și am dori să avem cât mai multă ocazie a-l asculta.

De câteva zile petrece aici o trupă de „artiști“ unguri. Se vede că nu le umblă prea bine aici, căci trebuie să-și iee refugiul în altă parte mai norocoasă.

Publicul român e vrednic de toată lauda. Nu s'a putut observa în tot decursul reprezentațiilor un singur Român. Iar neamul lor nu prea vrea să primească învățătură, căci și așa sănt destul de învățați.

În zilele acestea s'au terminat asentările aici. Cu toate că țărănul român trăiește în cea mai neagră mizerie, s'a dovedit că ai noștri sănt cei mai vrednici și mai voinici, căci a fost înrolați un procent foarte mare.

Cu toate acestea noi săntem considerați ca cei de pe urmă pe aceste plaiuri udate cu sângele strămoșilor noștri.

Doveditu-s'a în nenumărate rânduri că cel mai mare dușman al omului e rachiul. Și cu toate acestea noi nu vrem a înțelege aceasta.

Luni seara (a doua zi de Paști) întorcându-se feciorii cei dela miliție de pe Tîrnava-mică, cari au venit acasă pe sfintele sărbători, un flăcău turmentat, voind a se recori a ieși afară din cupeu, a deschis ușa, și cum a fost amețit de beutură a căzut din tren. Până acum se știe nimic de el. *Caius.*

INFORMAȚII.

A R A D, 27 Aprilie n. 1911.

— **Învieria Domnului în Sibiiu.** Cu solemnitate impunătoare — scrie „Tel. Român“ — s'a serbat și de astădată Învieria Domnului în catedrala din Sibiiu. Atât la înviere, cât și la sfânta liturgie, a pontificat Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, asistat de domnii: Galacteon Șagău, Mateiu Voileanu, Nicolae Ivan, Dr. Ioan Stroia, Pavel Boldea, Dr. Vasile Bologna, apoi Dimitrie Câmpian și Dr. Vasile Stan, ca diaconi. A cântat corul mixt, condus de dl profesor T. Popovici. La finea liturgiei Excelența Sa,

Catalog gratuit.

Schmidt M

curelar și fabricant de șele și geamantane

Budapesta, VII., Rákoczy-ut 25.

Pegătește cu mult totfelul de accesorii pentru trăsuri și călărie. Cele mai fine genți pentru călătorie și toaletă, geamantane, portmonee, portigarete, briuri și săculețe p. femei în m. asortiment.

Articole de vânatoare și sport, în orice calitate, bicicuri, bețe de călărit, jamperi, fotbaluri, etc.

Archiepiscopul și Mitropolitul Ioan, a rostit o cuvântare plină de învățături frumoase, pe care publicul numărös din catedrală a ascultat-o cu mare atențiune.

— **Avis.** Am onoare a aduce la cunoștință, că ministrul de culte și instrucțiune publică prin ordinațiunea sa Nr. 1252/1911 a oprit numai edițiunea X. din 1898 a manualului: Ioan Popescu, Carte de cetire revăzută de Dr. P. Șpan, iar pentru ediția XI. din 1908 al aceluiași manual sustă și de prezent aprobarea Nr. 2388/1909. **Dr. Cornel Popescu**, protopresbiter.

— **Oi rătăcite.** »Monitorul oficial» dela 27 Aprilie publică următoarele maghiarizări de nume: Alexe Ciocun din Oradea-Mare și-a maghiarizat numele în Karácsonyi; Ștefan Tampa din Hidig — în Tampa.

— **Librărie românească în Făgăraș.** Ni se scrie: „Cu deosebită plăcere aducem la cunoștința On. public românesc din țara olteană, că din 15 Aprilie n. a. c. s'a deschis în Făgăraș o librărie românească lângă farmacia Herman, sub firma „Jeronim Preda”, asortată cu cărți de tot felul românești, ornate bisericesti, potire, icoane, etc.

Mândri că avem și noi librăria noastră să se manifestăm această mândrie sprijinind o înțelegere, ce mult bine poate să împrăștie toate straturile neamului nostru din aceste părți. Intelectualii satelor de câte lucruri nu au trebuințe, pe cari acum le pot procura dela și prin Domnul Jeronim Preda. Sus inimile!”

— **Monete dace în Dolj.** Din Craiova ni se anunță: I. Gh. Mărăcine, din Dobroesti, făcând niște săpături în marginea pădurii Topa, a dat peste o oală în care se găseau 385 monete de pe timpul Dacilor.

Monetele au fost luate de secția de jandarmi și trimise prefecturei județului împreună cu oala în care au fost găsite.

Ele vor fi dăruite muzeului Aman, căci sunt de mare valoare istorică.

— **Cununie.** Dl. Dr. Victor Deleu, avocat în Simleu, și Olivia Deleu născ. de Bărdos-y își anunță cununia.

Simere urari de bine.

— **Congresul medicilor din România.** Asociațiunea generată a medicilor din România prin comitetul ei, a alcătuit ordinea de zi a congresului ce urmează să se țină anul acesta la Iași.

Printre chestiunile la ordinea zilei sânt: Apariția țării cont a holerei; indicațiunile și oportunitatea tratamentului în sifilis cu 606.

S'a propus și discutarea legii sanitare, însă după informațiunile date acum că legea sanitară va fi modificată încă înainte de începerea congresului, discuțiunea nu mai poate avea loc. Cum însă până acum comitetul nu a fost pus în cunoștință de modificările care se vor aduce actualei legi sanitare, a dispus convocarea unui congres al medicilor, pentru a se sfătui care e atitudinea de luat față de modificările pe care direcțiunea actuaă are dorința de a le introduce.

— **Alegere de membru la Sinod în Tinca.** b. Ambrosiu Catona, învățator confesional, deputat sinodal ales în Tinca, ne roagă să declarăm că cele scrise despre alegerea d-sale de membru în sinod, într-o corespondență publicată în „Tribuna” sunt lucruri, cari nu corespund adevărului.

+ **Constanța Dr. Popp, născ. Dancăș.** soție de medic-colonel, după lungi și grele suferințe și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, în 19 Aprilie 1911, la 7 ore seara, în al 53-lea an al vieții și 33-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale decedatei s'au așezat spre veșnica odihnă Sâmbătă, în 22 Aprilie 1911 n., la 3 ore p. m., în cimitirul orașului din loc. Actul înmormântării l-a săvârșit P. C. Sa, protosincolul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, asistat

de protopresbiterul Dr. Ioan Stroia și diaconul Dr. Vasile Stan. Un public numărös și ales a dat decedatei onorul din urmă, asistând la înmormântare. Trimitem și noi îndureratei familii condolențe sincere, iar celei trecute la viața de veci îi dorim odihnă lină. Fie-i memoria binecuvântată și țărîna ușoară!

— **Congresul zionist dela Galați.** În prima zi de Paști s'a deschis la Galați (România) al XII-lea congres zionist, în sala Templului meseriașilor, din strada Rosseti.

Sedința a fost deschisă de președintele organizației zioniste din țară, dl Ichem. Au vorbit d-nii Sam Pineles, Brociner, Samsony. În sedința după amiază s'a început votarea statutelor cari precizează atribuțiunile și misiunea secțiilor zioniste și a comitetului federal, statute propuse de dl Schwartzfeld.

Seara, la ora 9, a avut loc un festival la teatrul Papadopol.

Lucrările congresului au continuat și a doua zi. Statutele au fost votate cu mici modificări. După amiază au vorbit d-nii Nacht și Dr. Lippe, care și-a luat rămas bun dela zioniștii din țară.

Apoi s'a ales comitetul federației. Au fost aleși d-nii: Sam. Pineles și Dr. Lippe președinți de onoare, H. S. Schein președinte activ, iar în comitet d-nii: I. Silberstein, D. Feldman, Teodor Flachs, Isidor Agent, L. M. Brociner, Dr. Niemirower, Dr. Nacht, M. Schwartzfeld, N. Bring și Dr. Kaufmann.

În comisia culturală se aleg d-nii Dr. Niemirower, M. Schwartzfeld, Horia Carp, M. R. Schweig, Dr. Nacht, Zissu și Braustein-Mebassan.

După-ce se oferă dlui Dr. Lippe, care pleacă din țară, o diplomă de onoare de către secția zionistă din P.-Neamțu, și după-ce dl Șaraga declamă câteva bucăți, congresul se încheie la ora 8 jum. seara.

— **La fondul Dr. P. Șpan** pentru ajutoarea copiilor de Moți, aplicați la meserii, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” au mai dăruit: Ioan Dăian, paroh (Sângătia), Iosif Martin, paroh (Telechi-Recea), Traian Achim, absolvent de teol., câte 2 cor.; d-na văduva Ana Dr. Anca (Oravița), Ioachim Munteanu, protopresbiter (Agnita), câte 5 cor.; Dr. Vasile Meșter, avocat (Sasca-montană), 8 cor.; Dr. Virgil Cioban, c. și r. preot milit. (Viena), 10 cor.; Petru Barțiu, proprietarul tipografiei „Carmen” (Cluj), 2 cor., iar următorii membrii ai sinodului protopresbiteral al tractului Unguraș, au dăruit și anume: Pavel Roșca, protopr. (Fizeș, S.-Petru), 2 cor.; Petru Bura, inv. (Sântămăria), Remus Roșca, paroh (Tresnes), Ioan Terec, inv. (Baica), G. Bodea, paroh (Bosna), Ioil Ghiuritan, paroh (Unguraș), Iul. Ghifa, paroh (Hida), Vasilie Noșe, inv. (Rachiș) și P. Ferghete, inv. (Fizeș, S.-Petru), fiecare câte 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani. Starea fondului coroane 453.40.

— **Suveranii Suediei la Roma.** Suveranii Suediei au sosit la Roma Miercuri dimineața și au fost salutați la gară de Suveranii Italiei, de miniștri, de autorități și de primarul capitalei, care a urât oaspeților regali buna-venire în orașul etern. Pe tot parcursul o mulțime imensă a salutat pe suverani cu ovațiuni entusiaste. Suveranii au venit de două ori pe balcon spre a mulțumi. Orașul e pavoazat într-un mod foarte frumos.

— **O declarație.** Ni-se cere publicarea următoarelor: Onorată Redacție! Vă rog să dați loc următoarelor: 1. Datoresc cu o clarificare publicului mare românesc de bună credință, la niște „Poticneli” apărute în „Românul” Nr. 79. 2. Om cinstit își ținea de datorință să-și subscrie o corespondență de felul aceleia. 3. *Faptul, în forma espusă, nu corespunde adevărului.* 4. Tonul inferior al acelei „măimutării sârbede” de naționalism, mă dispensează de orice răspuns. 5. Resping orice insinuație adusă cu o „cultură românească”, ori cu „cunoștință în literatură” de felul aceleia, și din partea unor „mâni murdare de oameni copti, necopti indiferenti”. Nu fraze și indignarea jongleurilor

politici, ci munca adevărată va hotărî caracterul și viitorul meu. Despre aceasta putem vorbi!

Viena, 22 April 1911. Ștefan Mărcuș, stud. univ. bursierul Soc. pt. fond de teatru român.

— **Convocări.** În baza §. 14 din statutele reuniunii învățătorilor dela școlile populare gr. or. rom. confesionale de sub jurisdicțiunea Consistorului Arădan, prin aceasta convoc adunarea de primăvară a despărțământului Beliu pe ziua de Sân Gheorghe 23 Aprilie (6 Maiu) 1911 la 9 ore, ce se va ținea în școala noastră confesională din Ucuriș. La care toți stimați domni membri sunt rugați a se prezenta solicitând binevoitorul concurs atât al frăților voastre cât și a tuturor oamenilor de bine ce au la inimă înaintarea învățământului nostru popular, onorându-l cu mult prețuita d lor prezență. Olcea, la 3/10 Aprilie 1911. **Dimitriu Mateiu**, președ.

— **Despărțământul «Fogaras» (Făgăraș)** al Reuniunii învățătorilor din Arhiepiscopia gr. cat. de Gyulafehérvár—Fogaras (Alba-Iulia și Făgăraș) conform § 21 din statute își va ținea adunarea de primăvară la 7 Maiu st. n. a. c. în comuna *Besimbák (Beșimbac)*, la care avem onoare a invita pe P. T. membrii precum și pe toți binevoitorii despărțământului popular.

Program :

1. Participare la serviciul divin oficiat la orele 8 dimineața.
2. Asistare la examenul ce se va ținea cu elevii școlii locale.
3. Deschiderea ședinței și cetirea apelului nominal.
4. Alegerea comisiunilor: a) pentru aprecierea examenului și a disertației; b) pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi.
5. Dizertație pedagogică prelucrată de Ioan Netoianu.
6. Cetirea procesului verbal luat în adunarea de toamnă.
7. Raportul casarului.
8. Raportul comisiunilor esmis sub pct. 4.
9. Eventuale propuneri.
10. Defigerea locului pentru adunarea viitoare și designarea dizertanților.
11. Alegerea ailor 2 membrii verificători și închiderea ședinței.

Vad la 20 Aprilie 1911.

Octavian Popp m. p., *Ioan Cocșiu* m. p.,
prezident, notar.

— **Primirea de elevi în școala c. și r. de cadeți.** Pe anul prim a școlii c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, să primesc cu începerea anului școlar 1911/1912 (mijlocul lui Septemvrie) aproximativ 25 tineri fizicește apti cari cu 1 Septemvrie anul curent au împlinit etatea de 14 ani, dar nu au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dânșii aplicarea pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin suficient patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire cari totodată cuprind și forma rugării se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 45 fileri la școala de cadeți.

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sânt a se înainta la comanda școlii, imediat după primirea testimonului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 18 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de emendare atunci trebuie să trimită un atestat interimsal. Cererile necomplete, care să înaintează tocmai la terminul ultim, adică 8 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune.

E de observat, ca cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, sânt a se înainta necondiționat la ministerul r. ungu-

resc de honvezi pentru apărarea țării, până la terminul hotărît, publicat în foaia oficială »Rendeleti Közlöny«.

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

Duminecă, 30 Aprilie n.

Izvin: Concert și teatru, urmat de joc, în casa Reuniunii de cântece și muzică a plugarilor. Se va juca „Ruga dela Chisetu“ de Iosif Vulcan. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Sărbarea pomilor din Nucet — amânată. La cererea celor în drept comitetul central al Reuniunii române agricole sibiene, silit este a amâna sărberea pomilor, ce era proiectată a se ține în comuna Nucet, pe anul viitor. Dumineca viitoare (Dumineca Tomii) precum se știe se ține a 2-a sărbare a pomilor în comuna Tălmăcel.

Grâu din România în Ungaria. Din Budapesta se anunță că marile mori și câțiva negustori de bucate din Budapesta văzând creșterea continuă a prețurilor grâului, au cumpărat din România 250.000 măji metrice grâu, care va sosi în timpul cel mai scurt.

România dispune acum de un prisos de grâu de 3 milioane măji metrice.

Nouii bănci românești. „Ancora“, societate pe acții, Gattaia. Înregistrat: înființarea cu un capital societar de K 50,000 împărțit în 1000 de acții sunătoare la nume. Direcțiunea cea dintâi o formează: Ioan Epure, Gheorghe Gaspar, Gruia Margan, Ilie Broștean, Avram Olariu și Ilie Ghilezan. Foaia oficială a societății este aceea pe care o va numi direcțiunea.

S'a înregistrat mai departe și alegerea de director executiv și investirea cu drept de firmare a lui Simeon Popescu, apoi alegerea de membrii în direcțiune fără drept de firmare a d-lor Ioan Brizu, Achim Luichița, și Vichente Pepa, precum și modificarea §§-lor 44 și 50 din statutele societății.

Sărbarea pomilor. În 17 Aprilie anul trecut s'a ținut în Mag »Sărbarea pomilor“. Bucuria copiilor de școală a fost mare, când cu o săptămână înainte li-s'a spus că se va serba și în anul acesta, ceea ce s'a și făcut în 9 Aprilie n. c. Duminecă la 11 ore copii erau adunați în curtea școlii. Intrăm în sala cea mare de învățământ. Un elev declamează o poezie, îndemnând pe conșcolarii săi a cultiva pomii, altul în o vorbire, cu drag își reamintește sărberea din primăvara trecută, motivând însemnătatea ei, apoi îndeamnă pe conșcolari, ca și în viitor în fiecare an să-și aducă aminte de sărberea aceasta. Cu drag își aduc aminte toți de domnii cari au participat la sărbare, între cari a fost și Dr. Petru Șpan și regretă trecerea din viață a acestui profesor mult iubit. Ca numele vrednicului dascăl român să rămână nemuritor, la propunerea învățătorilor copiii au pus bază „Fondului Dr. Petru Șpan“ cu suma de 20 cor. După aceasta în șiruri de patru am plecat în „procesiune culturală“. Am cercetat pomii sădiți înainte cu un an și i-am aflat mai pe toți frumos îmbobocind! În tot parcursul copiii au întonat dulci cântece românești! Învățătorii.

«Plugarul», însoțire economică în Blaj. Înregistrat înființarea. Responsabilitate limitată la valoarea unei cote de K 10. Prima direcțiune o formează domnii: Dr. Iuliu Maniu, Ioan F. Negruț, Dr. Alexandru Pop sen., Gavril Precum, Dr. Danil Szabo, Ioan Major, Dr. Vasile Suci, George Bărbat, Dr. Ambrosie

Chetianu, Vasile Suci, Iosif Lita și Emil Vlasa. Mai departe s'a înregistrat modificarea §§-lor 4, 7, 8. ștergerea §-lui 21, precum și întregirea înregistrării de înființare a acestei însoțiri.

BIBLIOGRAFII.

Dicționarul limbei române

pe care-l publică „Academia Română“ din București, după îndemnul și cu cheltuiala M. S. Regelui Carol I. se poate procura dela *Librăria „Tribunei Arad“.*

Prețul Dicționarului complet este de cor. 60, pentru cei ce cari se înscriu înainte prețul este cor. 40, iar pentru cei ce se înscriu ulterior și plătesc în rate lunare de câte 5 cor, a cor. 50.

Până acum au apărut vol I. (6 fascicole) vol. II. (1 fascicol).

Aceasta lucrare monumentală să nu lipsească din nici o casă românească. La cerere se trimite gratis și franco 1 ex. de probă.

Jules Payot, *Educația Voinței.* Traducere de N. Pandelea. Ediția II-a à 2— plus 10 fil. porto.

Henric Ibsen. *Poezii.* Traduceri de St. O. Iosif și D. Anghel à 2— plus 10 fil. porto.

M. Sadoveanu, *Povestiri din Războiu.* Ed. II-a Prețul 2 Lei plus 20 fil. porto.

M. Sadoveanu, *Floare oficială.* Ed. II-a. Prețul cor. 2 plus 20 fil. porto.

Bibl. pentru toți à 30 fil. No. 103. Oscar Wildl. *Pescarul și sufletul său.* Trad. de D. Anghel.

La Librăria „Tribunei“ se află de vânzare **Dr. Onisifor Ghibu, Cercetări privitoare la situația învățământului nostru primar și educația populară à Cor. 1 plus 5 fil. porto.**

Cărți mai nou apărute din „Biblioteca pentru toți“ a 30 fil. + 5 fil. porto postal.

- 591—592 Fundescu D. C. *Basmе.*
- 593 Andreov. *Povestea celor 7 spânzurați.*
- 594—595 Zola. *Tereza Raquin. Roman.*
- 596—599 Dufresne. *Jocuri de șah.*
- 600 Densușianu. *Tradiții și Legende.*
- 601—602 Flamarion. *Lumen.*
- 603 Demetrescu Traian. *Intim.*
- 604 Demetrescu Traian. *Sensitive. (Poesii).*
- 605 Demetrescu Traian. *Aquarele. (Poesii).*
- 606—609 Maupassant. *Tare ca moartea. (Roman).*
- 610 Bolintineanu. *Călătorii pe Dunăre.*
- 611 Russo. *Cugetări și amintiri.*
- 612 Gauthier. *Avatar.* Trad. de A. Valeriu.
- 613 Lungianu. *Icoane din popor.*
- 614 Milian Gh. *Puternicul. Schițe și Nuvele.*
- 615 Hebbel. *Inel. Ghighes, tragedie.*
- 616 Corneille. *Horatiu, tragedie.*
- 617—618 Popescu N. D. *Fata dela Cozia.*
- 619 Roussenard. *Zece mii de ani într'un bloc de ghiată.*
- 620 Regnard. *Legatarul universal.*
- 621 Sudermann. *Ioan Botezătorul, tragedie.*
- 622 Demetriad Mircea. *Renegatul.*
- 623 Wagner Rich. *Lohengrin, trad. în versuri.*
- 624 Moliere. *Vicleniile lui Scapin, comedie.*
- 625 Caraiivan Virgil. *Snoave.*
- 626 Speranța Th. *Anecdote Marinare.*
- 627 Chendi Il. *Portrete literare.*
- 628 Wagner Rich. *Olandezul Zburător.*
- 629 Dostoievsky. *Nuvele.* Trad. de B. Marian.
- 630 Codreanu Mib. *Din când în când, (poezii).*
- 631 Leon Dr. *Generația spontanee și Darwinismul.*
- 632—633 Wundt. *Hipnotism și sugestione.*
- 634—639 Daudet Alph. Jack. *Roman, trad. de Haralamb G. Leca.*
- 640—643 Maupassant Guy. *Bel-Ami.* Trad. de G. Pereiteanu.
- 644—645 Sacher Masoch. *Hadaska. (Roman).*
- 646 Ivela. *Povestiri muzicale.*
- 647—650 Ispirescu. *Basmеle Românilor.*
- 651 Moliere. *Tartuffe, piesă tradusă în versuri.*
- 652—653 Anestin V. *În lumea spiritelor. Istoria manifestărilor spiritiste.*
- 654—655 Shakespeare. *Regele Lear, tragedie.*

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1915.

MOBILE

din cauza schimbării localului se vând cu prețuri

ieftine

în fabrica de mobile ale

REISZ

Oradea-mare-Nagyvárad

dela 1 Mai în Rákoczi-ut 14.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate cel mai modern; Supraveghiere medicală continuă (constantă). — Telefon 88—99. Birou-central, stabiliment medical Budapesta, B-dul Ferencz-körut 29. Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p. m. Director-șef: Dr. A. Cozmutza.

C. ROTH

fabrică de salamă și articlii de cârnărie Sibiu-Nagyszeben, Reispergasse 8.

Recomandă specialități de prima calitate de cârnați, slănină și articlii de cârnărie, precum carne fină (kaiserfleisch), cârnați, slănină cu sîu, gardine afumate, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă măieși și sîngerete, specialități de măieși și sîngerete, paștete de carne și caș de porc; slănină pentru muncitori în cantitate de peste 25 kgr., și untură curată de porc topită în vase, ș. a.

La comanda mari prețuri reduse. Expediare cu poșta sau cu trenul. — Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri și cu alte informațiuni la dorință servim gratis și franco. Toate comenzile sunt a se adresa la firma de mai sus.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de legnă

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul În fața palatului administrativ (comitatului)

CREDIT

pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește mai avantajos:

Herzog Sándor

Arad, Str. Weltzer János 15.

— Telefon No 376. —

Anunț.

Subscrisul am lipsă de
un candidat de avocat

praxă foarte bună, care e în stare de
conduce o cancelarie advocațională, lucrând
în cauze mai complicate independent.
Spectivul să stie perfect limba maghiară,
concepție fluid și să o posedă și în
viu. Reflectanții, pot ocupa locul im-
pelângă condițiuni favorabile.

Dr. Mátyás Lázár, avocat.
Sibiiu, Nagyszeben,
Strada Cisnădiei No 28.

Prăvălie nouă. Prăvălie nouă.

Mészáros Károly,
croitor pentru domni
Kolozsvár, Szentegyház-u. 6.

Își recomandă depozitul bogat
asortat cu **stofe** din țară și străi-
nătate, lucrează totfelul de haine
bărbătești la ultima modă, croi
modern, serviciu prompt, lucru
ireproșabil și prețuri moderate.

O econoamă

...mână în etate de 25 de ani caută loc la
un preot sau la vre'un funcționar.
A se adresa la *Marița Jacob*, Arad, Str.
No 32.

Haine bărbătești și femeiești,
întregi sau desfăcute, draperii
și perdele de dantelă, haine de
piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vâpsește

mai bine și mai ieftin dnul
Fintzler Ferencz,
vopsitor și spălător chimic în
Nagyvárad, Bazárépület,

în latura dinspre teatru. În vecini cu cia-
surticarul Kepes.

— Rog să se țină seamă la firmă. —

Cu începerc dela 15 Maiu 1911 caut un
CANDIDAT de ADVOCAT

român cu practică, pe lângă condițiuni fa-
vorabile. Notez că mai am încă un candidat.

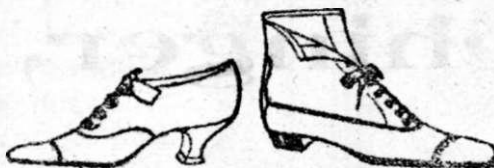
Dr. Ilarie Hoadrea, adv.
Zernești (comitat. Făgăraș).

Fond. în a. 1887.

VASILIE BERCEANU

BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom,
strada Târgului.

Asortiment bogat de **ghete** pentru băr-
bați, dame și copii de Box, Chevro, Titanis
și Occasion, precum și **ghete de box ame-**
ricane pentru bărbați. - Șoșoni și galoși etc.

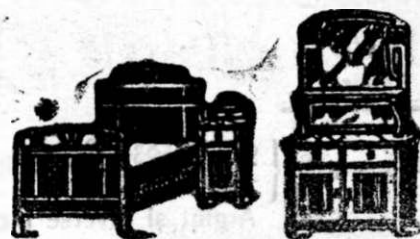

Gamașe de piele pentru vânători. Toffelul de
creme pentru ghetă, precum și renumitul vax
„Leonhardt Oellack” pentru ghetă. — —

Marfă bună. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Nicolas Hencilă

măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu stimă la cunoștință on. public din
loc și provincie, că și-a provăzut și mărit ate-
lierul de măsurit cu puteri de muncă corespu-
nzătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și
mobile, precum și reparații cu prețuri convenabile
și pelângă serviciu prompt și conștiințios.

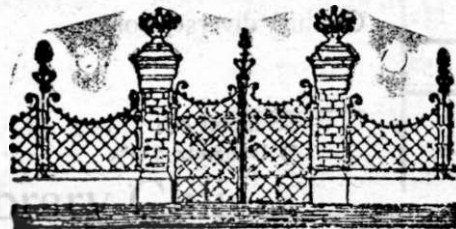
Mare magazin de tot felul de mobile pregătite
din materialul cel mai excelent uscat dela cele
mai simple până la cele mai luxoase.

Klein István

Pima fabrică cu instalație electrică
de împletituri de sîrmă, coarde (ma-
drațe) de oțel pentru paturi și sâte etc.

— Szeged, Kelemen-u. 4. —

Telefon No 242. — Fondat în anul 1840.

10 m. de sîrmă pentru gard
dela 30 filele în sus.

Fabricatele sale în privința durabilității și a
execuțiunii bune, concurează cu orice fabri-
cate de acest soi. — Serviciu conștiințios.

:- Prețurile sale sunt cele mai ieftine. :-
Cu prospecte și cu catalog de prețuri la
dorință servește gratuit. Să fiți atenți la firmă.

RĂZBOIU ȘI PACE.

Trad. de A. C. Corbul.

Prințesa Elena se ridică, păstrând pe chipul ei ne-
cîmbatul zâmbet care-i flutura pe buze din clipa când
era în salon și care făcea parte din frumusețea ei
păreche. Atingând ușor pe bărbații cari se dădeau
pe ea să o lase să treacă, cu rochia ei albă brodată
cu flori și cu flori, ea înaintă scilpitoare de focul
atmărilor, de strălucirea părului, de albeața ameri-
cane — ea un simbol al serbării. Fără să pri-
că pe nimeni, ei zâmbind tuturor, ea acorda fie-
cui dreptul de a admira frumusețea bustului ei, a
ochilor ei rotunzi, pe care o bluză, decoltată la modă,
și descoperiți; tot așa gâtul și spatele. Elena era
de frumoasă încât nu putea avea nici umbră de
schimbare; ea se simțea par'că, intrând prin saloane,
într-o lume de frumusețe ei perfectă și triumfătoare;
dar de-ar fi voit chiar să-i slăbească impresia, tot n'ar
reușit.

— Cât e de frumoasă! strigă lumea văzând-o.
Vicentele mișcă din umeri, plecând ochii ca lovit de
aparitiie supranaturală, în vreme ce Elena luă loc
pe lângă dânsul, luminându-l și pe el, cu veșnicul ei zâm-
b. — Sunt, rosti Mortemart, plin de teamă în fața unui
auditor.
Elena, răzîmându-și frumosul braț de o măsută, nu
se nimerit să răspundă; zâmbea și aștepta. Și tot
pula cât ținu povestirea, ea stete drept, plecându-și
ochii din când în când pe mâna ei admirabilă, pe sânul

ei și mai admirabil, jucându-se cu colanul de dimante
ce-i împodobeau gâtul, chitindu-și rochia, și întorcân-
du-se, când povestea devenea dramatică, către Ana
Pavlovna, pentru a imita exresia fizionomiei ei, după
care își relua zâmbetul liniștit și senin.

Mica prințesă părăsi și ea locul pe care ședea.
— Așteptați o clipă, doar să-mi iau lucrul. Ei bine!
dar ce faci d-ta? unde te gândești? se adresă ea lui
Hipolyt. Adă-mi te rog săculețul.

Tot rîzînd și vorbind, prințesa pricinui o deplasare
generală.

— Așa! făcu ea, așezându-se într'un alt fotoliu
și luând săculețul din mîna lui Hipolyt care se așeză
și el pe un fotoliu lângă dânsa.

„Incântătorul Hipolyt” semăna leit cu soră-sa, cu
„frumoasa frumoaselor”, cu toate că era urit. Trăsătu-
rile lor erau aceleași; dar în vreme ce la soră ele erau
transfigurate de zâmbetul ei veșnic radios, mulțămîit,
plin de tinerețe și de perfecțiunea clasică a întregii
ei persoane, pe chipul fratelui se oglindea, din potrivă,
idiotismul și o expresie de nemulțămire; trupul său
era slab și plîpînd; ochii, nasul, gura lui păreau stră-
bătute de o strămbătură etern plictisită, în vreme ce
mîinile și picioarele lui se suceau și se răsuceau în-
tr'una și luau pozele cele mai imposibile.

— Povestea d-tale e o poveste cu strigoii? întrebă
el ducându-și lornionul la ochi, ca și cum obiectul
acesta i-ar fi înlesnit cuvîntarea.

— Ba de fel îi răspunse povestitorul uluit.
— Vezi că mie nu-mi plac poveștile cu strigoii!
reluă Hipolyt — și după aerul său lumea înțelese că
nu-și dădu seama decât mai târziu de întrebarea lui
neghioabă; dar avea atîta siguranță în el, încât te în-
trebai, de câte ori deschidea gura, dacă era prost ori
spiritual. El purta o haină de un verde închis, panta-

loni deschiși, culoare „de nimfă emoționată” după cum
spunea el, ciorapi de mătășă și pantofi cu cataramă.

Vicentele povesti cu mult spirit anecdota cu privire
la ducele d'Enghien. Ducele, spunea el, intrase pe as-
cuns în Paris, ca s'o vadă pe dsoara Georges, unde'l
întîlnise pe Bonaparte, pe care eminenta artistă îl fa-
voriza de asemeni. Urmarea acestei curioase întîm-
plări fu pentru Napoleon unul din acele leșinuri lungi
de care suferea, punându-l în felul acesta dezarmat,
în prezența dușmanului său. Dar ducele nu profită de
acest noroc; Bonaparte însă se răzbnună mai târziu de
purtarea lui generoasă, punând să'l asasineze. Povesti-
rea aceasta, plină de interes, devenea mai ales mișcă-
toare în momentul întîlnirii celor doi rivali, și damele
se arătară foarte emoționate.

— E încântător, murmură Ana Pavlovna, între-
bînd din ochi pe mica prințesă.

— Incântător! repetă aceasta, împungînd acul în
broderie și lăsându-l înfipt acolo, pentru a arăta că
interesul ce-l purta povestirii o oprea din lucru.

Vicentele gustă mult acest elogiu mut și se pregă-
tea să urmeze, când Ana Pavlovna, care nu încetase
de a-l supraveghia pe teribilul Pierre, îl văzu discu-
tînd aprins cu abatele Morio și dete fuga să-l liniș-
tească. Intr'adevăr, Pierre reușise să închege cu abate-
le o convorbire asupra echilibrului politic și abatele,
vădit încîntat de ardoarea naivă a tînărului său inter-
locutor, îi desvoltă proiectul ce-i era scump; ambii
vorbeau cu glas tare și plini de aprindere, ceea ce nu
plăcea domnișoarei de onoare.

— Care e mijlocul?... Dar echilibrul european și
dreptul oamenilor, spunea abatele... Un singur impe-
riu puternic, cum e Rusia bunăoară, de s'ar pune ein-
stit în capul unei alianțe, ce ar avea drept scop echi-
librul Europei, și lumea ar fi salvată.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ.

1910. 3 Aprilie.		ACTIV		1911. 26 Martie. 2 Aprilie.	
127 950 518	9 549 583	Rezerva metalică aur	120 960 189	169 704 077	170 598 189
	37 400 935	» trate aur	49 608 000		
1 513 502		Argint și diverse monete		1 228 59	1 261 759
66 554 598		Portofoliu român și străin		101 924 467	105 253 344
		*) Impr. pe ef. publice	11 788 100		
27 657 398		» în cont curent	12 198 978	24 613 416	23 987 078
11 999 924		Efectele capitalului social		11 999 924	11 999 924
14 925 905		Efectele fondului de rezervă		17 956 807	17 956 807
3 119 621		» » amort. imob. și mașin. de imprim.		4 293 621	4 293 621
5 999 808		Imobile		6 020 679	6 020 679
711 772		Mobilier și mașini de imprimerie		728 513	728 619
540 824		Cheltuieli de administrațiune		553 378	576 196
105 951 135		Depozite libere		110 368 800	111 012 430
39 809 767		Conturi de valori		17 574 700	15 948 735
37 967 390		Conturi curente.		42 314 371	54 594 115
444 702 252				516 281 404	524 231 486
		PASIV			
12 000 000		Capital	12 000 000	12 000 000	12 000 000
28 123 832		Fond de rezervă	30 135 439	30 135 439	30 135 439
4 150 806		Fondul amort. imobili. mobil. și mașin. imprim	4 432 204	4 432 204	4 432 204
260 391 921		Bilete de bancă în circulațiune	333 368 890	339 464 550	339 464 550
1 058 427		Dobânzi și beneficii diverse	1 065 145	1 147 376	1 147 376
105 951 135		Depozit de retras	110 368 800	111 012 430	111 012 430
33 026 132		Conturi diverse, sold	24 900 290	26 039 487	26 039 487
444 702 252			516 281 404	524 231 486	524 231 486

Scontul 5%

*) Dobânda 5 1/2%

Ilustrate
cu vederi din Arad, peisaguri,
pasteluri și motive românești
se pot căpăta
la „**Librăria Tribunei**”

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS
ciasornicar și giuvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de
totfelul de ciasornice de aur și argint
precum și ciasornice de metal și nickel
Articuli de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștientos.

Johann Aichinger,

sculptor

Temesvár Erzsébetváros, Püspök-ut 7. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că începând cu întâi Noemvre mi am mutat atelierul din **Bohemia de miază noapte** la **Timișoara** și asupra acestui atelier atrag atenția onoratului public doritor de artă, dar în primul rând a anteprenorilor, arhitecților și a bisericilor.

Sânt în situația de a putea satisface orice comande sculpturale în execuție simplă și pompoasă, anume **decorațiuni și statuete ornamentale** pentru clădirii, din orice material; **modele în miniatură** după opere arhitectonice.

Apoi **statui, busturi, bas reliefuri, planșete, plăci comemorative** în bronz sau turnate eventual tăiate în **piatră blazoane, ornamentice sepulcrale, lucrări fine de sculptură în lemn**, pentru biserici și saloane, executare artistică și ieftin.

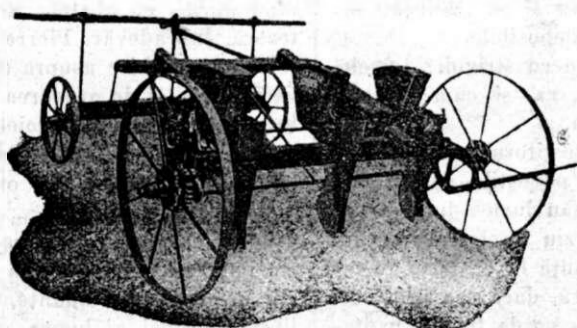
In atenția proprietarilor de pământ!

Recomandăm în atenția on. proprietari de pământ, patenta
mașină de sămănat porumb

(cucuruz), cea mai nouă și cea mai bună calitate dintre mașinile existente. **Prețul 150 cor. bucata.** Vindem și pelângă o favorabilă plătire în rate. **Cataloge trimitem gratuit.**

Cu stimă:

Frații Burza
fierărie în Arad,
Boros Béni-tér 1

Gramofone și plăci,
Aprinzători original „Imperator”,
lampoane de buzunar

se găsesc mai ieftin în marele magazin de fabrică a lui

Tóth József, Szeged, Könyök-u 3.

Vânzare și pe rate.

Cereți gratuit prospectul de prețuri.
Se caută revanzători.

Fabrica de prăjitoare de cafea și căminuri brevetate a lăcătarului :: ::

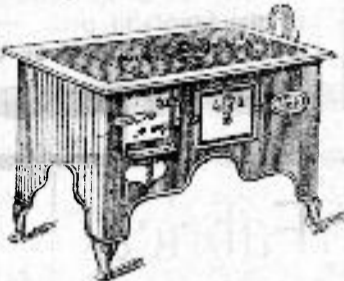
Ifj. Fazakas Ferencz

Szepsziszentgyörgy, Gróf Mikó-u. 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea brevetate și căminurile (șparhert) recunoscute de cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat peste 400 bucăți.

Primesc și eșecut pelângă prețuri moderate orice lucrări de strungărie în fier, repararea mașinelor și mecanismelor de fier, a casselor etc. pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care se referă la ziarul acesta preț-curent despre prăjitoarele și căminurile sale brevetate.

Abonați „TRIBUNA POPORULUI“!

cea mai bună și mai ieftină foaie poporală.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în **Kolozsvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin** înregistrat și provăzut cu **cuptoare din țară și străinătate**, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurând-ul tot odată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

= Th. Schmidt =

fabrică de ploiere

Sibiu — Hermannstadt, Reispergasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploaie)
precum și

ploiere

de calitate excelentă
pentru domni și dame.

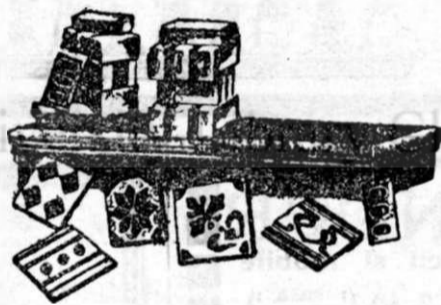

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Simics József

anteprișă de clădiri și fabrică
de ciment monumente și beton

Lugoș, Str. Buziașului 37. Casa proprie.

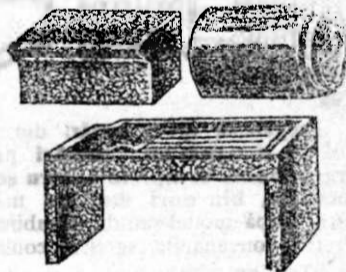

Primește totfelul de lucrări din acest ram, poduri de beton, viaduct, canalizări, usucarea păreților umezi, învelișuri de beton, terase, monumente, pedestale,

trepte, bazinuri, boltituri din beton de fier, cupole pentru biserici, șghiaburi, păreți sectanți, cerdacuri de ciment și pregătirea lucrărilor din asfalt.

Are în depozit tot materialul de lipsă pentru pentru lucrările din acest ram, ghips, ciment românesc și de portland, trestie pentru moloz etc.

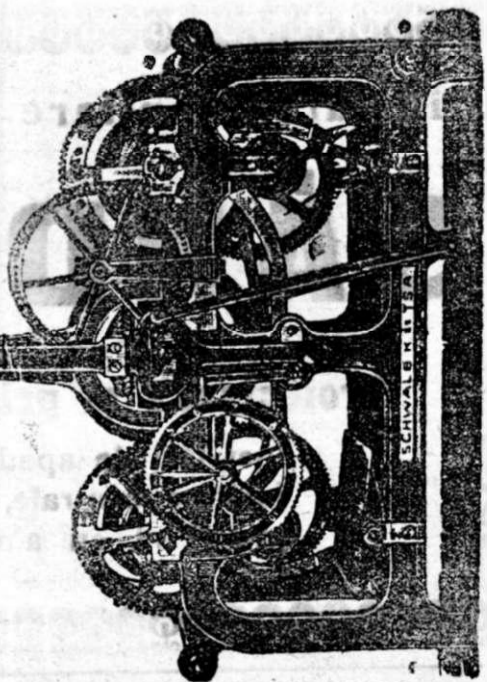
Lucrările se fac pelângă garanție. — Preliminare și planuri se trimit gratuit.

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TSA
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32.

Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
Telefon No. 63—47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni. Preliminar gratuit.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trăinicia fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. — Comandele se pot face prin trim. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt“
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Telefon 66—82.

FISCHER TESTVÉREK

■ lustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
■ pictură specială pentru geamuri de biserică. ■

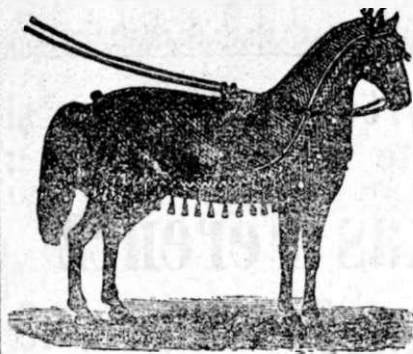
BUDAPESTA, VIII., Koszoru-utca No. 27.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

== Mare depozit de sticlă în plăci. ==

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66—82.

Milan Jorgovits

curelar, șelar și fabricant de geamantane în

Timișoara-Centru
Strada Jenőherczeg-u. 14.
— (Lângă muzicantul Braun). —
(Temesvár - Belváros).

Recomandă în atenția onor. public din localitate și jur, magazinul său bogat asortat în hamuri și tot ce e de lipsă la călărit, apoi geamantane și geanțe de diferite calități.

Mai departe recomandă băturile, căpeștrile și biciurile în cel mai favorabil preț. — Reparările se fac repede și la timpul cerut. — Comandele se execută prompt.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale. ==

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măiestrii pletrari.

Atelierul central al magazinului: Cluj—Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:

Sibiu—Nagyszeben,
Fleischer-gasse 17.

Filiale:

Déva și Nagyvárad.

Fabrică de clopote

Szlezák László

fabrică p. turnat clopote, accesorii de turnuri și stativile lor

Budapesta, Frangepán-u. 77.
(Casa proprie. Lângă stațiunea tramv. electric).

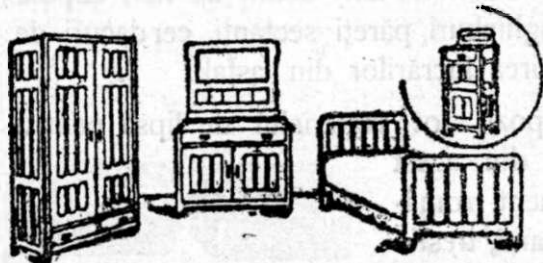
Distinsă la expoziția universală din Paris.

Se recomandă pentru executarea oricăror lucrări din acest ram, ca turnarea de clopote noi și vechi, pelângă garanție de mai mulți ani, cu coroană de fier invenția mea. Pregătesc statine drepte și plecate pentru clopote.

Preliminare se trimite la cerere gratis și franco. — La dorință merge și în provincie pe spesele proprii. Execuție solidă.

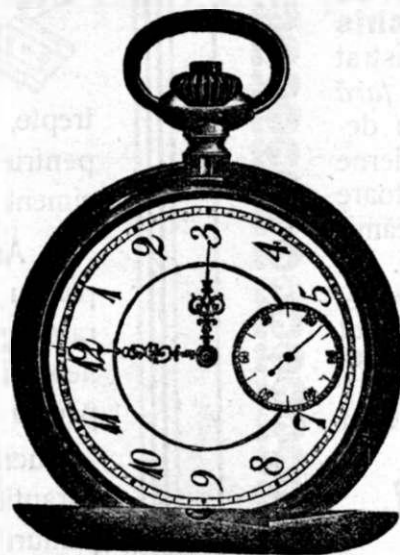
PÁLSÁNDOR

timplar pentru edificii și mobilă
Nagyvárád, Uri-utca 49 (casa Hármos).

Pregătește ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școli, biserici, locuințe, birouri etc. din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. și Prețuri convenabile, serviciu coulant se garant.

— Telefon pentru oraș și comitat nr. 629. —

Cele mai bune

oroloage

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED:

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)

Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Biroul special de antreprisă pentru instalații sanitare a inginerului

PONTET SÁNDOR

Maros-Vásárhely str. Eötvös
Nr. 4. ==

No telefonului 242.

Proiectează și primește:

instalații de apeducte, canalisări calorifere centrale, ventilatoare și mașini cu apă, gaz și spirit.